

UNDERSØGELSE AF ETNISK MANGFOLDIGHED I DANSK FILM

DET DANSKE FILMINSTITUT
NOVEMBER 2018

RESUMÉ

Undersøgelsen belyser den etniske mangfoldighed i dansk film, som den tegner sig bag kameraet, i filmen og blandt publikum. Mangfoldigheden i dansk film sammenlignes med den aktuelle befolkningssammensætning i det danske samfund som helhed.

I hovedparten af rapporten er gruppen af nydanskere opdelt efter herkomst fra henholdsvis vestlige og ikke-vestlige lande. Pr. 1. januar 2018 udgør andelen af nydanskere 13,3 % af befolkningen, hvoraf 4,8 % er af vestlig afstamning og 8,5 % af ikke-vestlig afstamning. Andelen af nydanskere er størst i den yngre del af befolkningen, særligt i aldersgruppen 26-36 år. En højere andel nydanskere er bosat i hovedstadsregionen, samt i og omkring store byer, frem for i landområder.

Andelen af beskæftigede nydanskere i filmbranchen er steget væsentligt siden 2012, især inden for områderne produktion og postproduktion. Den etniske mangfoldighed blandt beskæftigede i filmbranchen er fortsat lidt lavere end i alle erhverv i Danmark samlet set. Dog er andelen af beskæftigede nydanskere i filmbranchen højere end beskæftigelsen i den danske kulturbranche som helhed.

Bag kameraet er der store udsving mellem den etniske mangfoldighed i de respektive faggrupper. Blandt ansatte på periodens produktionsstøttede film er andelen af nydanskere størst blandt fotografer. For spillefilm ligger andelen af nydanske fotografer og manuskriptforfattere endda noget over andelen i alle danske erhverv. Andelen af nydanske instruktører på periodens spillefilm ligger på niveau med andelen af nydanskere der er beskæftiget i Danmark som helhed.

Også på filmuddannelserne er der sket en mærkbar stigning i andelen af nydanske studerende de senere år. Specielt på de såkaldte foreningsuddannelser spores især en tilgang af nydanske studerende med ikke-vestlig baggrund.

For spillefilmernes vedkommende medvirker langt flere nydanske skuespillere i hovedroller end det var tilfældet ved sidste opgørelse. Andelen af nydanske skuespillere der besætter biroller er til gengæld faldet en smule. Der er sket en stigning i andelen af nydanske hovedkarakterer med ikke-vestlig baggrund i danske spillefilm siden sidste opgørelse. I opgørelsen af spillefilm med premiere i 2015-2017 udgør andelen af nydanske skuespillere og karakterer dog fortsat en lavere andel end i samfundet generelt.

På dokumentarfilm svarer andelen af såvel primære som øvrige medvirkende omtrent til andelen i befolkningen som helhed. Til trods for et samlet fald i andelen af nydanskere der optræder som medvirkende i periodens dokumentarfilm, ligger andelen af medvirkende nydanskere med ikke-vestlig baggrund dog fortsat noget højere end andelen i befolkningen som helhed.

Når det kommer til publikum der ser film i biografen samt på digitale platforme er nydanskere mere aktive end befolkningen som helhed. Andelen af nydanskere der ser danske film er næsten fordoblet ift. sidste opgørelse, og nærmer sig befolkningen som helhed. Den aktuelle undersøgelse peger i retning af, at der trods en øget mangfoldighed i den danske filmbranche og i uddannelsessystemet, fortsat er en stor andel af det nydanske filmpublikum der oplever, at danske film ikke afspejler den etniske befolkningssammensætning og at nydanskere fortsat optræder som stereotyper i danske film.

INDHOLD

INDHOLD	1
1. BAGGRUND.....	2
Dataindsamling.....	2
Undersøgelsens brug af begreber og definitioner	3
2. ETNISK MANGFOLDIGHED I DANMARK.....	4
3. BAG KAMERAET.....	8
Mangfoldigheden blandt ansatte i den danske filmbranche	8
Den etniske mangfoldighed blandt modtagere af filmstøtte fra DFI.	10
Mangfoldigheden blandt studerende på filmuddannelser	13
4. I FILMEN	15
Spille- og dokumentarfilm med nydanske skuespillere, medvirkende og karakterer.....	15
Andel nydanske skuespillere, karakterer og medvirkende	15
Fordeling af nydanske roller og karakterer i danske spillefilm.....	16
Fordeling af nydanske medvirkende i danske dokumentarfilm	19
5. BLANDT PUBLIKUM.....	20
Publikums-undersøgelsen 2018	20
Biografadfærd.....	21
Filmenes oprindelsesland	22
Foretrukne filmtyper og genrer	27
Publikums generelle holdning til danske film.....	28
6. METODE	31
Definitioner og afgrænsning.....	31
Dataindsamling og dataindhold	32
7. BILAG	34

1. BAGGRUND

Danmark er et etnisk mangfoldigt samfund. Men hvordan følger det danske kulturbillede med denne udvikling og afspejler den etniske mangfoldighed i Danmark sig i dansk film i dag?

I 2013 initierede Filminstituttet en indsats for at styrke mangfoldigheden i dansk film. Baggrunden var en oplevelse af, at den danske filmkultur ikke afspejlede mangfoldigheden i samfundet, men også at der manglede konkret og fælles viden om, hvorvidt dette var tilfældet.

I 2015 udgav Filminstituttet for første gang 'Undersøgelse af etnisk mangfoldighed i dansk film'. Formålet var at sikre fælles viden på tværs af filmbranchen om den etniske mangfoldighed i dansk film, som den tegner sig bag kameraet, i filmen og blandt publikum.

Data viste dengang at filmbranchen overordnet ikke afspejler den etniske mangfoldighed i samfundet, sammenlignet med den aktuelle befolkningssammensætning i det danske samfund som helhed.

Et vigtigt led i Filminstituttets indsats for øget mangfoldighed i dansk film er at sikre fortsat monitorering, at styrke bevidsthed og dele viden på tværs, samt at skabe konkrete indsatser i samarbejde med branchens aktører.

Ligesom 1. udgave har denne 2. udgave også fokus på at sikre bredest mulig viden om filmbranchen i **filmene, bag kameraet** samt **blandt publikum**.

Med denne undersøgelse deler vi aktuelle data, der i bredere forstand belyser den etniske mangfoldighed på tværs af dansk film i dag.

Det er ikke hensigten at analysere og forklare eventuelle forskelle i repræsentation af danskere med forskellig herkomst, ligesom rapporten ikke beskæftiger sig med forskelle der bunder i socio-økonomiske forhold.

Det har i processen været nødvendigt at afgrænse feltet, drøfte og definere begreber og metoder og søge flere kilder til indhentning af kvalificeret data. Du kan læse mere herom i metodeafsnittet bagest i udgivelsen.

Dataindsamling

Udgangspunktet er at samle kvalificeret viden om mangfoldigheden som den tegner sig for dansk film.

Filminstituttet har hertil indsamlet data og viden fra flere forskellige kilder, hvilket har gjort det nødvendigt at sammenligne data med forskellige definitioner og afgrænsning, under hensyntagen til indbyrdes forskelle.

I metodeafsnittet sidst i rapporten gennemgås definitioner og afgrænsning fra Filminstituttets egen dataindsamling samt fra eksterne kilder.

Data er indhentet fra Danmarks Statistik, filmuddannelsernes administrationer samt via Filminstitutets egne opgørelser og undersøgelser. Som supplement hertil er indhentet supplerende data til dette formål via Danmarks Statistik. Desuden har analysevirksomheden YouGov på Filminstitutets foranledning leveret data ifa. en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse.

I forbindelse med dataindsamling og -behandling står det klart, at de nuværende opgørelsesmetoder på visse områder har sine begrænsninger, når det kommer til en vurdering af mangfoldigheden i dansk film.

Eksempelvis anvender rapporten Danmarks Statistiks definitioner af begreberne indvandrere og efterkommer, for at skabe mest mulig gennemsigtighed. Det medfører bl.a. at borgere født i Danmark kun indgår i statistikken som nydanskere, såfremt begge forældre er født i udlandet, eller har udenlandsk statsborgerskab.

Har man eksempelvis én dansk forælder eller er efterkommer i 2. led, vil man optræde med dansk herkomst i statistikken, uanset om man skaber filmiske værker ud fra en anden etnisk selvopfattelse.

Dansk film kan derfor opleves som mere mangfoldig, end det fremgår af denne rapport.

Undersøgelsens brug af begreber og definitioner

I undersøgelsen af etnisk mangfoldighed i dansk film benyttes 'nydanskere' som samlet begreb til at beskrive danskere med anden etnisk herkomst

I undersøgelsen skelnes mellem nydanskere med henholdsvis vestlig og ikke-vestlig baggrund.

Begrebet nydansker dækker således over både indvandrere og efterkommere, men der sondres ikke mellem hvorvidt der er tale om indvandrere og efterkommere.

Generelt følger rapporten Danmarks Statistiks definition samt afgrænsning af vestlige og ikke-vestlige lande jf. tabel 1¹.

Tabel 1. Anvendt opdeling af begrebet "nydanskere"

	Indvandrere og efterkommere
Vestlige lande	<i>Vestlige nydanskere</i>
Ikke-vestlige lande	<i>Ikke-vestlige nydanskere</i>

Kilde: DFI 2018

¹ Vestlige lande omfatter: EU28 plus Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand. Ikke-vestlige lande omfatter alle øvrige lande (Kilde: Danmarks Statistik). Læs mere om definition og afgrænsning i metodeafsnit.

2. ETNISK MANGFOLDIGHED I DANMARK

For at kunne sammenligne mangfoldigheden i den danske filmbranche med den etniske mangfoldighed i Danmark, er det vigtigt at have et overordnet kendskab til visse karakteristika for nydanskere i samfundet.

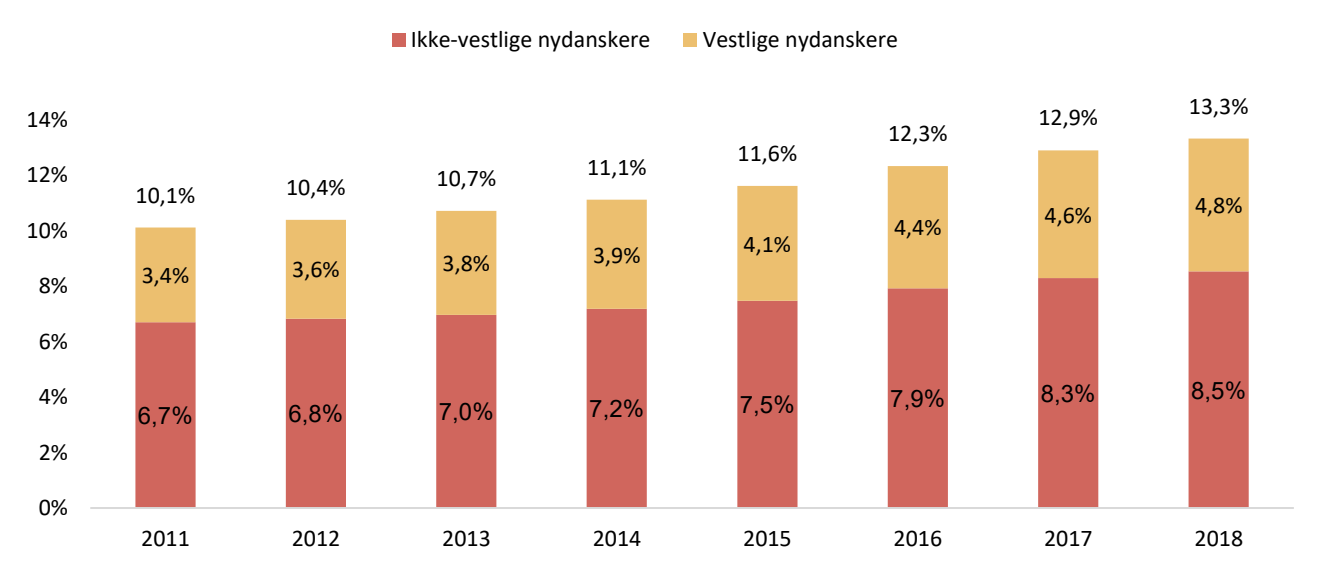
Filminstituttet har til dette formål samlet nogle overordnede træk for gruppen af nydanskere, ud fra herkomst, bosted og aldersfordeling. Nydanskere udgør selvsagt ikke en homogen gruppe statistisk set, ligesom rapporten ikke afdækker nuancer blandt den nydanske del af befolkningen.

Andelen af nydanskere har været stigende i flere årtier. Siden sidste opgørelse i 2015 har andelen af nydanskere været over 11 % med en større andel personer af ikke-vestlig herkomst end af vestlig herkomst. I 2018 var andelen af nydanskere i det danske samfund samlet set 13,3 %.

De indsamlede data om den danske filmbranche er fra hhv. 2016 og 2017, hvorfor de tilsvarende års befolkningsandele bør benyttes som benchmark for kapitlerne 'Bag kameraet' og 'I filmen'.

I nedenstående figur ses udviklingen i andelen af nydanskere, fordelt på herkomst fra vestlige og ikke-vestlige lande.

Figur 1. Andelen af nydanskere i den samlede befolkning, 1. kvartal fra 2011 – 2018

Kilde: Danmarks Statistik 2018

Den samlede andel af nydanskere i 2018 svarer til i alt 770.397 personer med afstamning fra op imod 200 forskellige lande.

Knap halvdelen af alle nydanskere stammer fra følgende 10 lande:

Tabel 2. Antal og andel nydanskere fra top 10 oprindelseslande (pr. 1. jan. 2018)

Nr.	Land	Antal	Andel af alle nydanskere
1	Tyrkiet (Ikke-vestlig)	63.352	8,2%
2	Polen (Vestlig)	46.900	6,1%
3	Syrien (Ikke-vestlig)	40.978	5,3%
4	Tyskland (Vestlig)	33.416	4,3%
5	Irak (Ikke-vestlig)	32.494	4,2%
6	Rumænien (Vestlig)	29.257	3,8%
7	Libanon (Ikke-vestlig)	26.766	3,5%
8	Pakistan (Ikke-vestlig)	25.244	3,3%
9	Bosnien-Hercegovina (Ikke-vestlig)	23.137	3,0%
10	Somalia (Ikke-vestlig)	21.210	2,8%

Kilde: Danmarks Statistik 2018

Tabel 3. Andel nydanskere i danske kommuner med flest nydanskere (pr. 1. jan. 2018)

Nr.	Kommune	Andel nydanskere	Vestlige	Ikke-vestlige
#	Hele landet	13,3%	4,8%	8,5%
1	Ishøj	39,5%	6,9%	32,6%
2	Brøndby	33,1%	5,3%	27,8%
3	Høje-Taastrup	28,6%	6,4%	22,3%
4	Albertslund	28,2%	4,1%	24,1%
5	Vallensbæk	25,5%	5,5%	20,0%
6	København	24,9%	9,8%	15,1%
7	Gladsaxe	20,9%	6,1%	14,9%
8	Glostrup	19,8%	4,4%	15,4%
9	Hvidovre	19,6%	4,4%	15,2%
10	Rødovre	19,5%	4,1%	15,4%
11	Frederiksberg	18,8%	8,5%	10,3%
12	Herlev	18,7%	3,9%	14,9%
13	Fredensborg	17,7%	6,0%	11,6%
14	Aarhus	16,7%	5,2%	11,5%
15	Gentofte	16,5%	7,7%	8,8%
16	Odense	16,3%	4,6%	11,7%
17	Ballerup	15,9%	3,5%	12,4%
18	Furesø	15,2%	5,2%	10,0%
19	Greve	15,2%	4,6%	10,6%
20	Lyngby-Taarbæk	14,5%	5,8%	8,7%

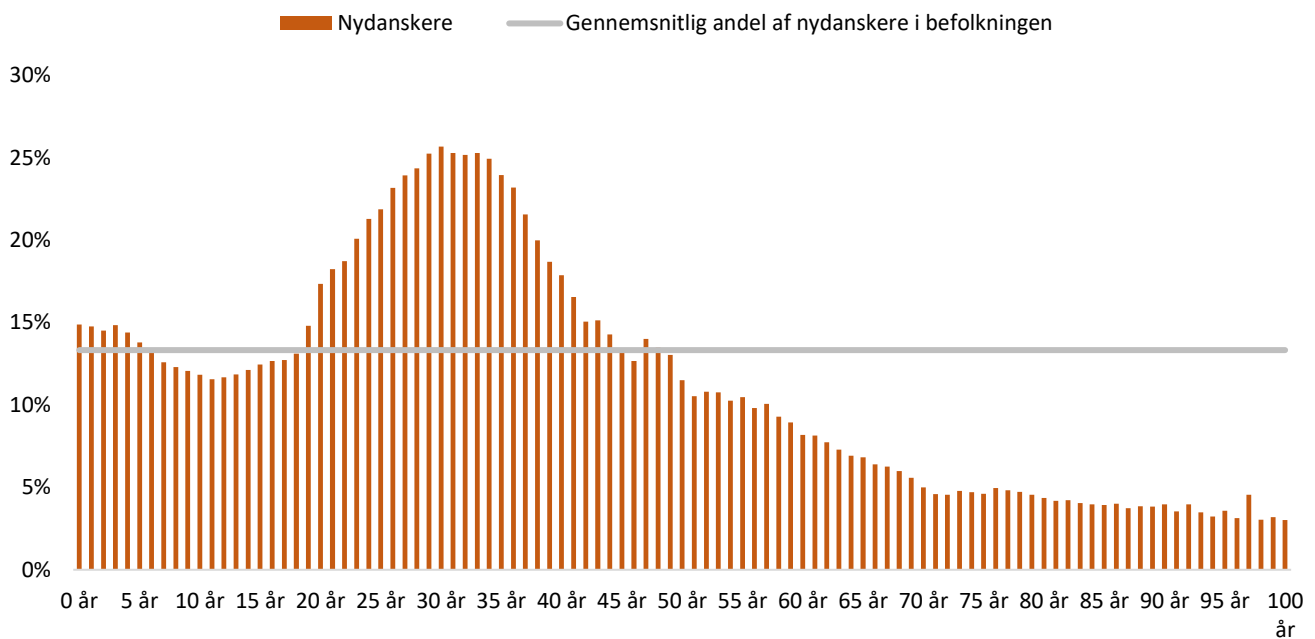
Kilde: Danmarks Statistik 2018

Ifølge data fra Danmarks Statistik² er der en tendens til, at en større andel nydanskere er bosat i eller i nærheden af større byer, frem for i landområder.

Jf. tabel 3 er 17 af de 20 kommuner i Danmark med den største andel nydanskere beliggende i Region Hovedstaden, ligesom andelen af nydanskere er høj i Odense og Aarhus.

Nydanskere er yngre, sammenlignet med aldersfordelingen i befolkningen som helhed.

Figur 2. Andelen af nydanskere fordelt på alder (pr. 1. jan. 2018)

Kilde: Danmarks Statistik 2018

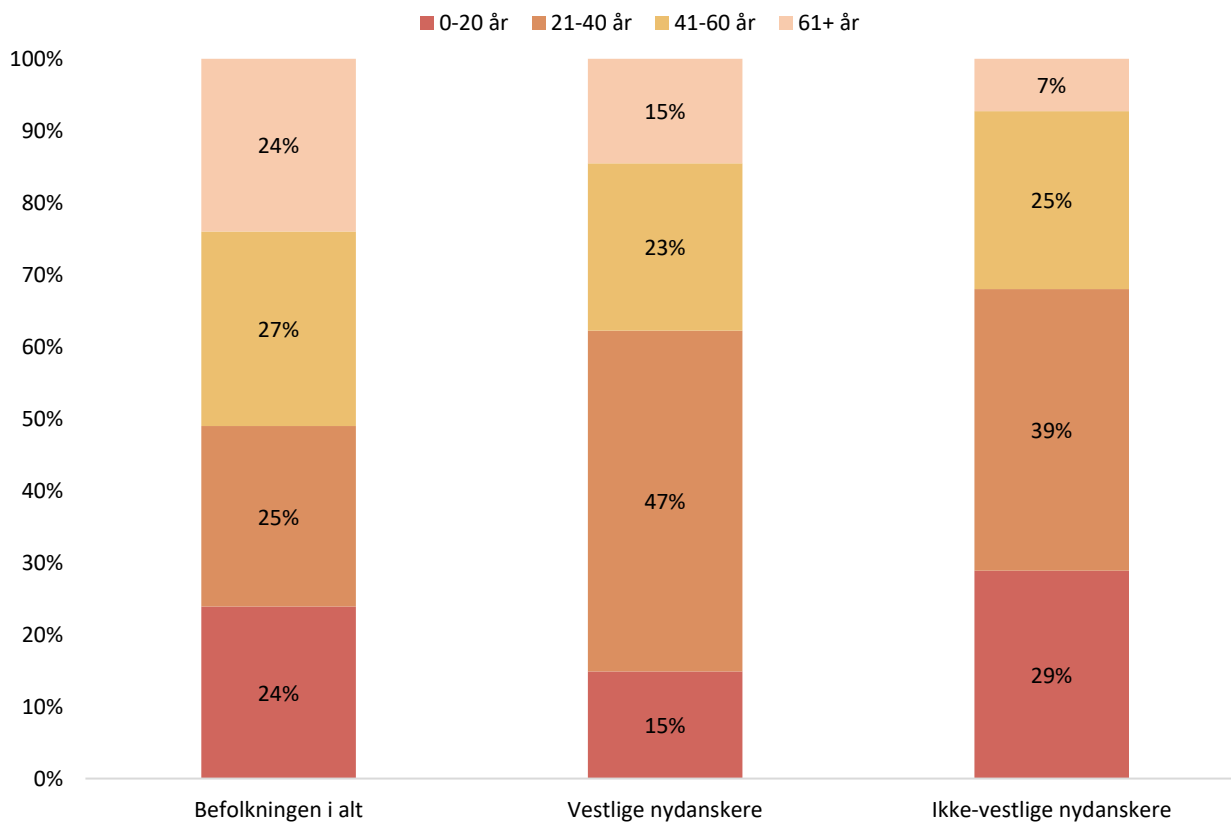
Som det fremgår af figur 2 er andelen af nydanskere i aldersgruppen 29-33 år over 25 %, hvilket er en langt større andel end gennemsnittet på landsplan, og en stigning ift. sidste opgørelse fra 2014.

² Udgivelsen 'Indvandrere i Danmark 2017', Danmarks Statistik 2018

Figur 3 illustrerer aldersfordelingen i 20 års intervaller for hhv. hele befolkningen, gruppen af vestlige nydanskere og gruppen af ikke-vestlige nydanskere.

Som det fremgår udgør unge mellem 21 og 40 år 25 % af den samlede befolkning. For nydanskere er andelen i samme aldersgruppe helt op til 47 %.

Figur 3: Aldersfordeling i befolkningen (pr. 1. jan. 2018)

Kilde: Danmarks Statistik 2018.

3. BAG KAMERAET

I dette afsnit sættes der fokus på den etniske mangfoldighed i den danske filmbranche.

For at få et bredere billede af den etniske mangfoldighed i filmbranchen belyses 3 aspekter:

1. Filmbranchens ansatte, fra produktion, postproduktion, distribution og biografer
2. Modtagere af filmstøtte via Det Danske Filminstitut
3. Studerende på danske filmuddannelser

I dette afsnit anvendes den samlede andel nydanskere blandt den danske befolkning i 2016 (12,3 %) som mål for, om filmbranchen afspejler mangfoldigheden i Danmark.

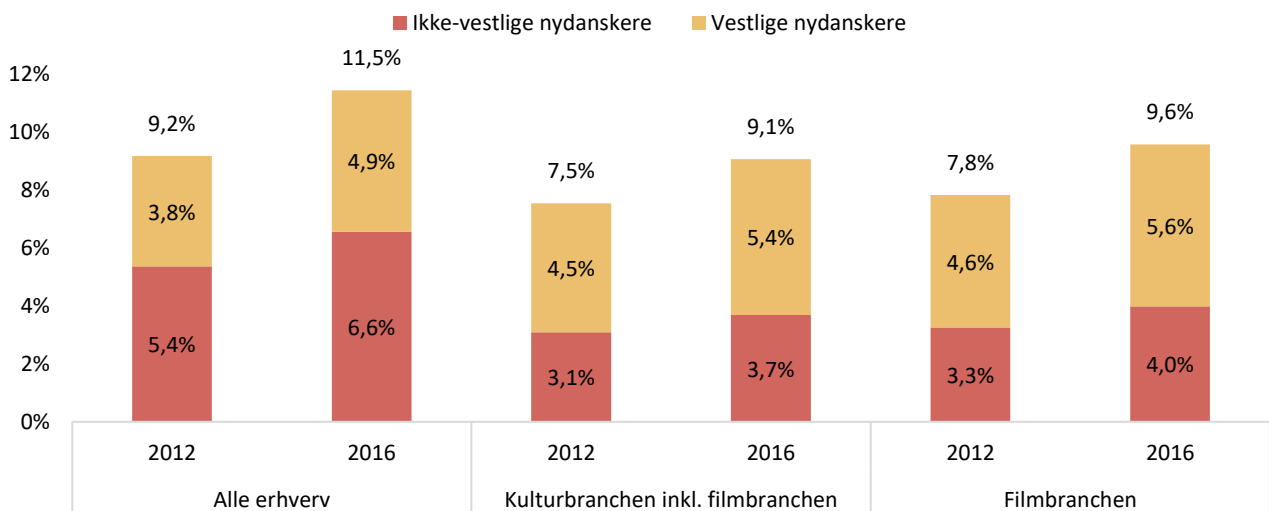
Ved sammenligning af eksempelvis optag på uddannelser, hvor målgruppen er en yngre del af befolkningen, tages der således ikke hensyn til, at andelen af unge nydanskere er højere.

Mangfoldigheden blandt ansatte i den danske filmbranche

Da filmbranchen beskæftiger mange deltidsansatte, medtages i det følgende både heltids- og deltidsbeskæftigede nydanskere i filmbranchen som helhed.

Ifølge Danmarks Statistiks opgørelse af heltids- og deltidsbeskæftigede i Danmark i 2016 udgør nydanskere 11,5 % af arbejdsstyrken for alle erhverv. Andelen af beskæftigede nydanskere i filmbranchen er i 2016 9,6 %, fordelt med hhv. 4 % nydanskere af ikke-vestlig herkomst og 5,6 % nydanskere af vestlig herkomst.

Figur 4. Andel nydanskere blandt beskæftigede i Danmark (2012 og 2016)

Kilde: Danmarks Statistik

Note: Data indeholder alle heltids- og deltidsansatte. Branchekoden 'Udlejning af videobånd og videodisks' er ikke medtaget.

Andelen af beskæftigede nydanskere af ikke-vestlig herkomst er lavere i den danske filmbranche, end i Danmark som helhed, men højere end i kulturbranchen som helhed.

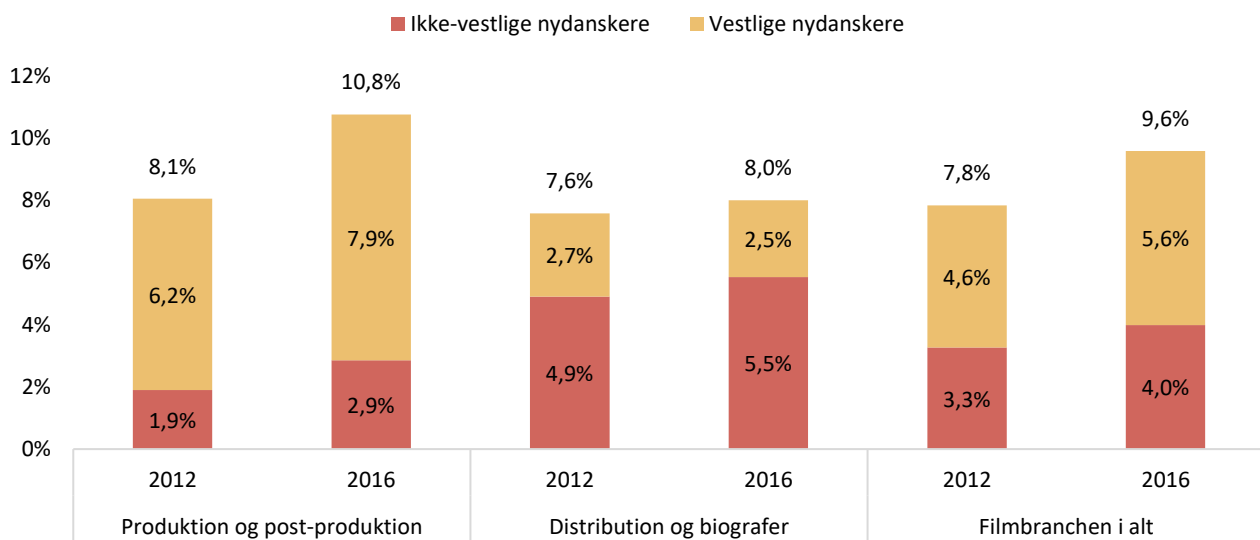
Ser vi på udviklingen i andelen af beskæftigede nydanskere er den tilsvarende for hhv. filmbranchen og alle erhverv.

Andelen af nydanskere af vestlig herkomst er højere i den danske filmbranche end den er i alle erhverv samlet set.

Når det kommer til beskæftigelsen inden for undergrupperne produktion og postproduktion ses en klar stigning i andelen af beskæftigede nydanskere siden 2012 fra 8,1 % til 10,8 %, hvilket svarer til en stigning på 33 %.

Andelen af beskæftigede nydanskere med vestlig baggrund er fortsat noget højere end andelen af nydanskere med ikke-vestlig baggrund.

Figur 5. Andel nydanskere blandt beskæftigede i den danske filmbranche (2012 og 2016)

Kilde: Danmarks Statistik

Note: Data indeholder alle heltids- og deltidsansatte. Branchekoden 'Udlejning af videobånd og videodisks' er ikke medtaget.

Der bemærkes en stigning på over 50 % i andelen af beskæftigede med ikke-vestlig baggrund siden 2012. Stigningen blandt ansatte nydanskere med vestlig baggrund er over 25 %.

Inden for kategorierne distribution og biografer, er tendensen fortsat, at en klart større andel af ikke-vestlige nydanskere er beskæftiget her.

Den etniske mangfoldighed blandt modtagere af filmstøtte fra DFI.

Når det kommer til film støttet af Det Danske Filminstitut (DFI), er opgørelsen foretaget på baggrund af produktionsstøttede film i perioden 2013-2017.

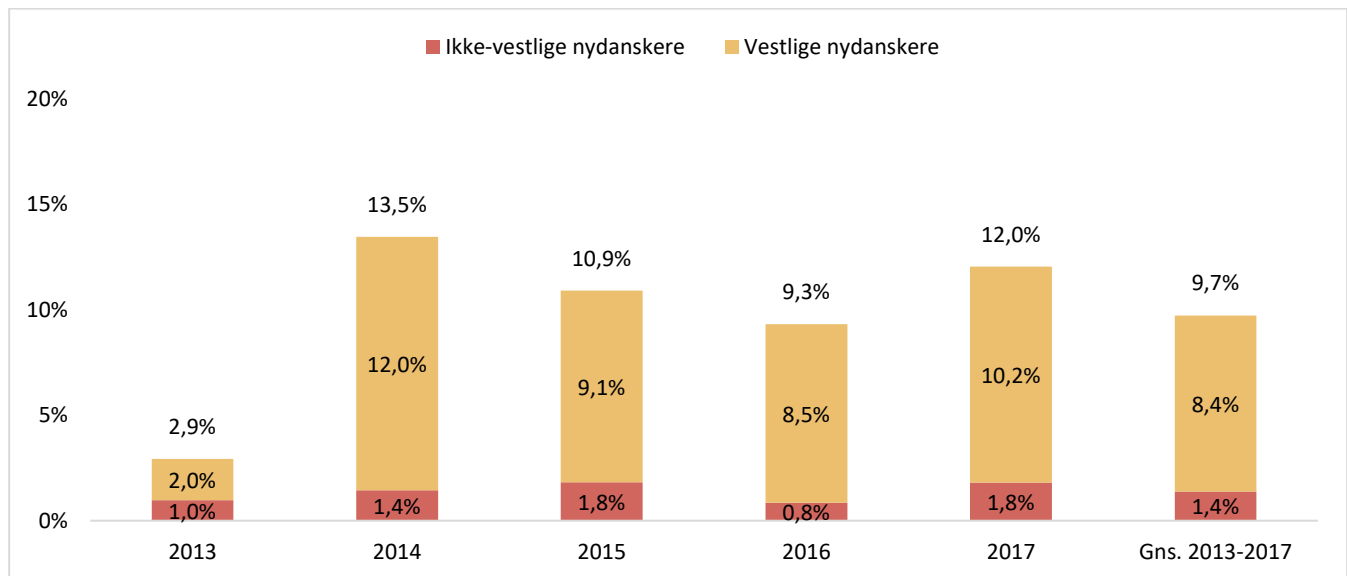
Opgørelsen tager udgangspunkt i den etniske mangfoldighed blandt de centrale hovedfunktioner bag kameraet for hhv. spillefilm og dokumentarfilm, inklusive film støttet på talentordningen New Danish Screen. Opgørelsen dækker film med en dansk hovedproducent, og således ikke udenlandske co-produktioner, såkaldte 'minor-produktioner'.

Diversiteten bag kameraet rummer store udsving fra år til år. Datagrundlaget er dog blevet større siden sidste udgivelse og bidrager i dag med et bedre statistisk grundlag. Således ligger 127 produktionsstøttede spillefilm og 134 produktionsstøttede dokumentarfilm til grund for den følgende opgørelse. Mangfoldigheden er opgjort som andelen af nydanskere blandt over 1700 registrerede ansættelser i funktioner bag kameraet i perioden.

Den etniske mangfoldighed blandt hovedkræfterne bag kameraet er generelt stigende, både på spillefilm og dokumentarfilm, med naturlig udsving i perioden.

Andelen af nydanskere der er beskæftiget bag kameraet er størst for periodens spillefilm, når vi ser på hele perioden (figur 6)

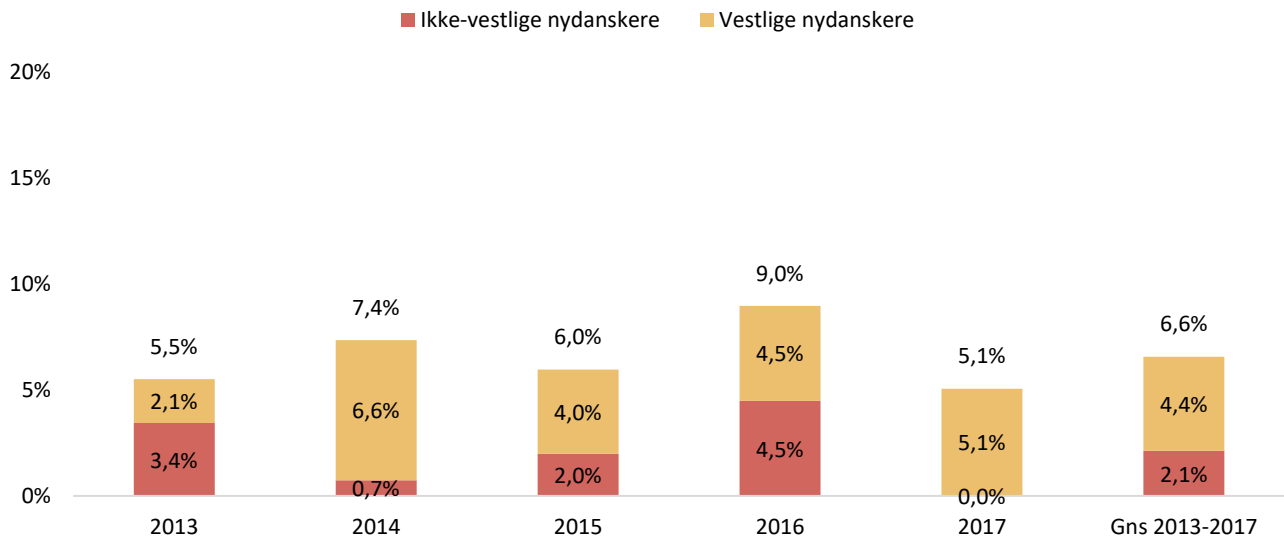
Figur 6. Andel nydanskere bag kameraet på støttede spillefilm, incl. New Danish Screen

Kilde DFI 2018. Note: Ansatte i funktionerne instruktør, producer, manuskriptforfatter, fotograf og klipper, lyd og komponist. Note: Antallet af personer bag kameraet på de støttede spillefilm var: 2013: 205 personer. 2014: 208 personer. 2015: 220 personer. 2016: 236 personer. 2017: 166 personer. I alt: 1.035 personer.

På periodens dokumentarfilm er andelen af nydanskere med ikke-vestlig baggrund dog generelt lidt højere end på spillefilm, som det fremgår af figur 7.

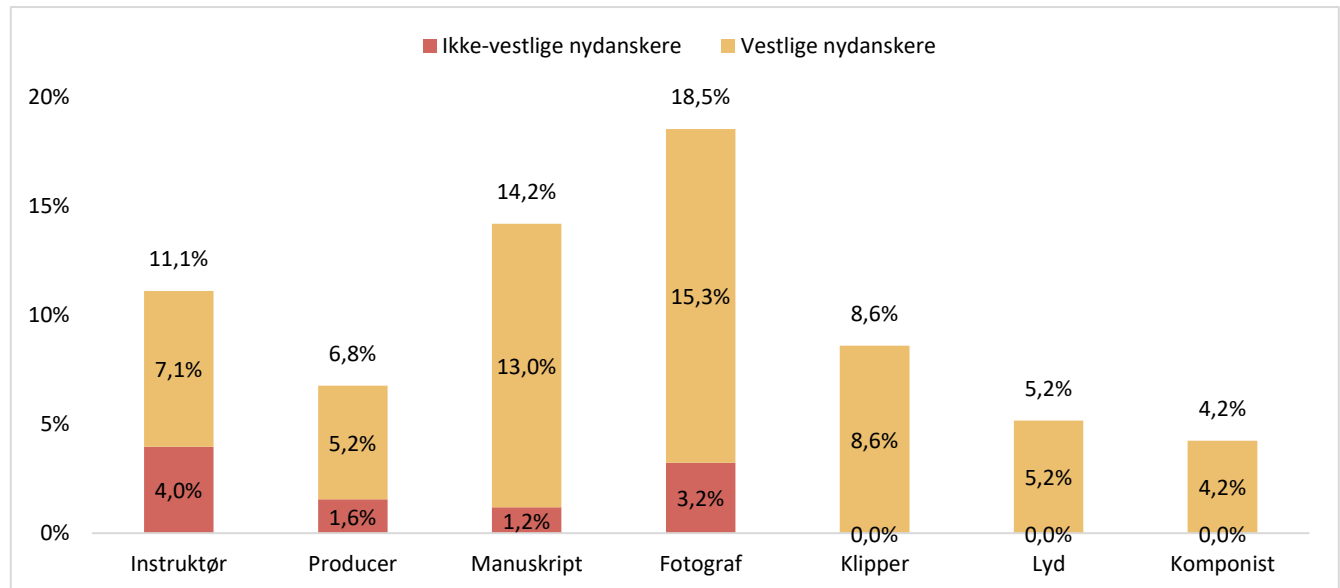
Figur 7. Andel nydanskere bag kameraet på støttede dokumentarfilm, incl. New Danish Screen

Kilde DFI 2018. Note: Ansatte i funktionerne instruktør, producer, manuskriptforfatter, fotograf og klipper. Note: Antallet af personer bag kameraet på de støttede dokumentarfilm var: 2013: 145 personer. 2014: 136 personer. 2015: 151 personer. 2016: 156 personer. 2017: 79 personer. I alt: 667 personer.

Ser vi på de respektive faggrupper bag kameraet, er der også store udsving at spore. Som det fremgår af figur 8 og 9 gælder det for alle produktionsstøttede film i perioden, at andelen af nydanskere er størst blandt fotografer.

Figur 8. Andel nydanskere bag kameraet på støttede spillefilm, incl. New Danish Screen 2013-2017 (gns./år)

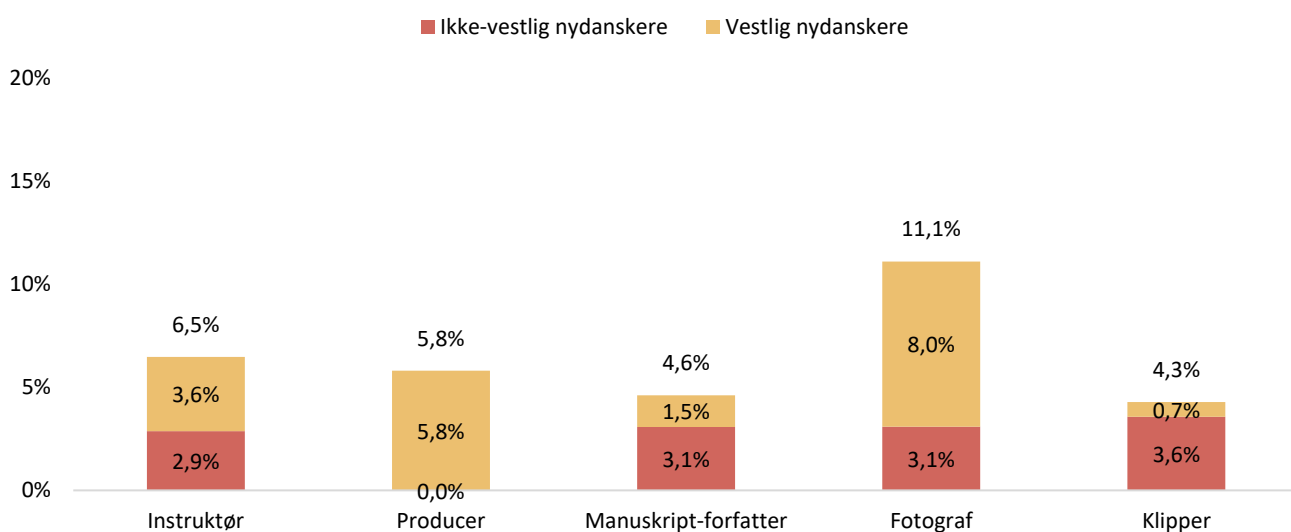
Kilde DFI 2018. Note: Antallet af personer bag kameraet på de støttede spillefilm fordelte sig således i perioden: 126 instruktører, 192 producere, 169 manuskriptforfattere, 124 fotografer, 151 klippere, 155 på lyd og 118 komponister.

Blandt periodens spillefilm udgør andelen af nydanske fotografer således hele 18,5 %, heraf 3,2 % med ikke-vestlig baggrund. På dokumentarfilm er andelen af nydanske fotografer 11,1 %, med en tilsvarende andel ikke-vestlige nydanskere.

Også blandt manuskriptforfattere og instruktører på periodens spillefilm er andelen af nydanskere høj og på niveau med, eller over andelen af nydanskere ansat i alle erhverv.

I funktionerne producer, klipper, lyd og komponist er andelen af nydanskere støt stigende.

Figur 9. Andel nydanskere bag kameraet på støttede dokumentarfilm, incl. New Danish Screen 2013-2017 (gns./år)

Kilde DFI 2018. Note: Antallet af personer bag kameraet på de støttede dokumentarfilm fordelte sig således i perioden: 139 instruktører, 155 producere, 65 manuskriptforfattere, 162 fotografer og 140 klippere.

Ligesom det er tilfældet i filmbranchen som helhed, er andelen af beskæftigede nydanskere med vestlig baggrund generelt højere end andelen af ikke-vestlige nydanskere. Eksempelvis er der i faggrupperne klipper, lyd og komponist udelukkende beskæftiget nydanskere med vestlig baggrund på periodens spillefilm.

Som det fremgår af figur 9, er der dog en tendens til en forholdsvis større andel af ikke-vestlige nydanskere beskæftiget på danske dokumentarfilm i perioden. Det gælder såvel klippere som instruktører, fotografer og manuskriptforfattere.

Mangfoldigheden blandt studerende på filmuddannelser

I det følgende undersøges den etniske mangfoldighed blandt studerende ved danske filmuddannelser og filmrelaterede uddannelser i perioden 2009-2017.

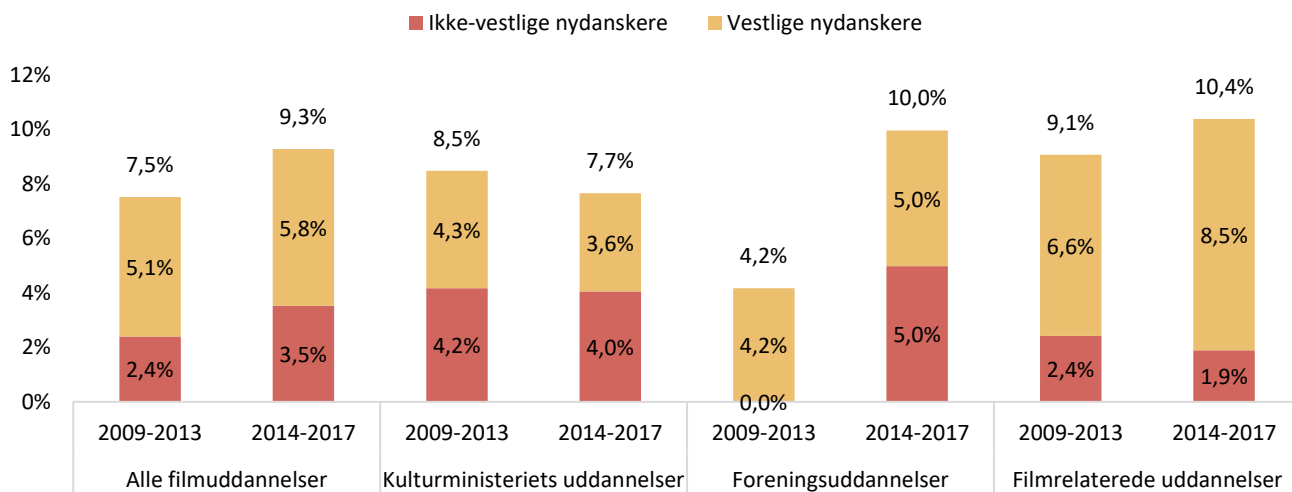
Følgende skoler og uddannelser er medtaget i opgørelsen:

- Den Danske Filmskole og skuespilleruddannelserne i hhv. København, Odense og Aarhus, der alle er uddannelser under Kulturministeriet
- Super 16, Super 8 og 18Frames, der tilhører gruppen af selvorganiserede såkaldte 'foreningsuddannelser'
- Multiplatform Storytelling and Production, TV- og Medietilrettelæggelse og The Animation Workshop der samles i gruppen 'Filmrelaterede uddannelser'. Den Europæiske Filmhøjskole er desuden medtaget i denne gruppe, da den udgør en væsentlig del af filmuddannelsessystemet.

Udenlandske studerende er ikke medtaget i Filminstitutets opgørelse ³.

Af figur 10 fremgår det, at der ved den foregående opgørelse generelt var en lavere andel ikke-vestlige nydanskere på filmuddannelserne som helhed, mens andelen af vestlige nydanskere var noget højere. Samlet set for alle skolerne er andelen af nydanske studerende steget væsentligt fra første til anden opgørelsesperiode. Det bemærkes at andelen af ikke-vestlige nydanskere er steget med ca. 45 %.

Figur 10. Andel nydanskere blandt studerende, fordelt på typer filmuddannelse

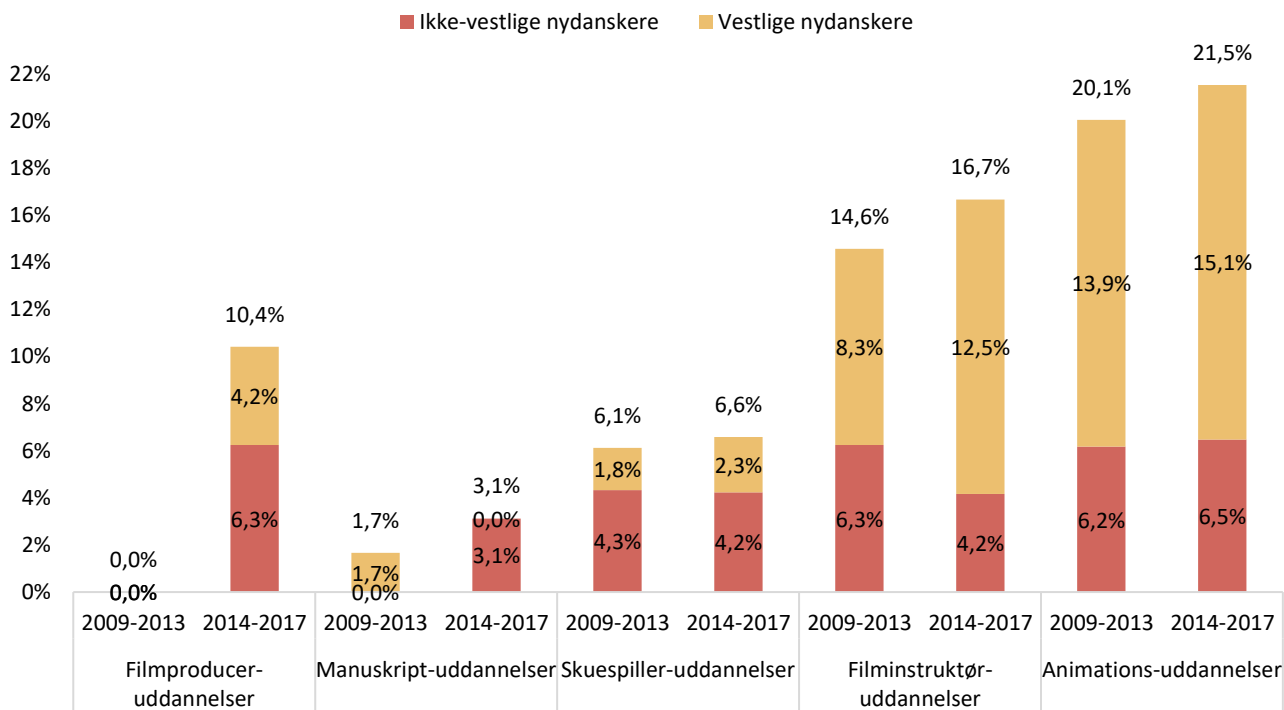
Kilde: Danmarks Statistik (2009-2016) suppleret med databidrag fra uddannelser mrk* (2012-2017). Uddannelser: Den Danske Filmskole, The Animation Workshop, Skuespilleruddannelserne i hhv. København, Odense og Aarhus, Multiplatform Storytelling and Production, *Super16, *Super8, *18Frames og *Den Europæiske Filmhøjskole.

Note: De uddannelsesgrupper i perioden 2009-2013, der indeholder data fra Danmarks Statistik, er ændret siden udgivelsen af "Etnisk mangfoldighed i dansk film" fra 2015. I den undersøgelse indgik 2013 ikke i tallene fra Danmarks Statistik.

³ I data fra Danmarks Statistik er det en forudsætning for at blive medregnet som nydanser, at personen har opholdstilladelse i Danmark og således er tilmeldt folkeregistret. Andelen af udlændinge i forhold til den samlede elevbase på skolerne er i perioden 2009-2017 på 5,5 %. Der er dog store udsving i andel udenlandske studerende på de enkelte filmuddannelser. I data fra Danmarks Statistik (TV- og medietilrettelæggelse, Den Danske Filmskole, The Animation Workshop og Skuespilleruddannelser i hhv. København, Odense og Aarhus) fremgår studerende som af "ukendt herkomst". Her formodes i langt de fleste tilfælde at være tale om personer som er på midlertidigt ophold i Danmark.

Nedenfor ses andelen af nydanske studerende fordelt på typer filmuddannelse.

Figur 11. Andel nydanskere blandt studerende, fordelt på studielinjer på tværs af skoler

Kilde: Danmarks Statistik suppleret med databidrag fra uddannelser mrk*: The Animation Workshop, Skuespilleruddannelserne i hhv. København, Odense og Aarhus, *Den Danske Filmskole, *Super16, *Super8 og *18Frames.

Note: De uddannelsesgrupper i perioden 2009-2013, der indeholder data fra Danmarks Statistik, er ændret siden udgivelsen af "Etnisk mangfoldighed i dansk film" fra 2015. I den undersøgelse indgik 2013 ikke i tallene fra Danmarks Statistik.

Andelen af nydanskere på de enkelte uddannelser varierede tidligere meget, hvor der nu er en større balance at spore på tværs af skoler og uddannelser.

Siden sidste opgørelse er sket en mærkbar stigning i andelen af nydanske studerende. Især på de såkaldte foreningsuddannelser kan spores en tilgang af nydanske studerende med ikke-vestlig baggrund de senere år.

For alle filmuddannelserne på tværs, spores især en øget etnisk mangfoldighed på produceruddannelser. Hvor der ved sidste opgørelse ikke var nogen nydanske studerende på de danske filmproduceruddannelser, kan der i denne opgørelse spores en mærkbar stigning, idet uddannelserne nu næsten ligger på linje med andelen i det danske samfund i samme periode.

Animations- og filminstruktøruddannelser har fortsat langt den højeste andel af nydanske studerende med vestlig baggrund. Andelen ligger således noget over andelen af nydanskere på landsplan.

Andelen af nydanske studerende på manuskript- og skuespilleruddannelser ligger fortsat noget under andelen i det danske samfund. Til gengæld kan der på manuskriptuddannelser aflæses en større tilgang af nydanskere med ikke-vestlig baggrund de senere år.

4. I FILMEN

I dette afsnit undersøges den etniske mangfoldighed i danske spillefilm- og dokumentarfilm, med udgangspunkt i:

1. Film med nydanske skuespillere, medvirkende og karakterer
2. Andel nydanske skuespillere, medvirkende og karakterer
3. Fordeling af nydanske roller, medvirkende og karakterer

Filminstituttet har opgjort mangfoldigheden, som den tager sig ud i danske spille- og dokumentarfilm med premiere i perioden 2012-2017. Gennemgangen er foretaget uafhængigt af andre opgørelser.

Spille- og dokumentarfilm med nydanske skuespillere, medvirkende og karakterer

I tabel 4 opgøres det samlede antal spille- og dokumentar film i perioden, samt andelen af film heraf, der har hhv. nydanske skuespillere i spillefilm og medvirkende i dokumentarfilm.

For spillefilm er desuden opgjort andel af film der har nydanske karakterer.

Tabel 4: Danske premierefilm i perioden 2012 – 2017

	Antal premierefilm i alt	Antal film med nydanske skuespillere/medvirkende	Andel i procent	Antal film med nydanske karakterer	Andel i procent
Spillefilm	135	82	61 %	70	52 %
Dokumentar	130	74	57 %	-	-
Total	265	156	53 %	-	-

Andel nydanske skuespillere, karakterer og medvirkende

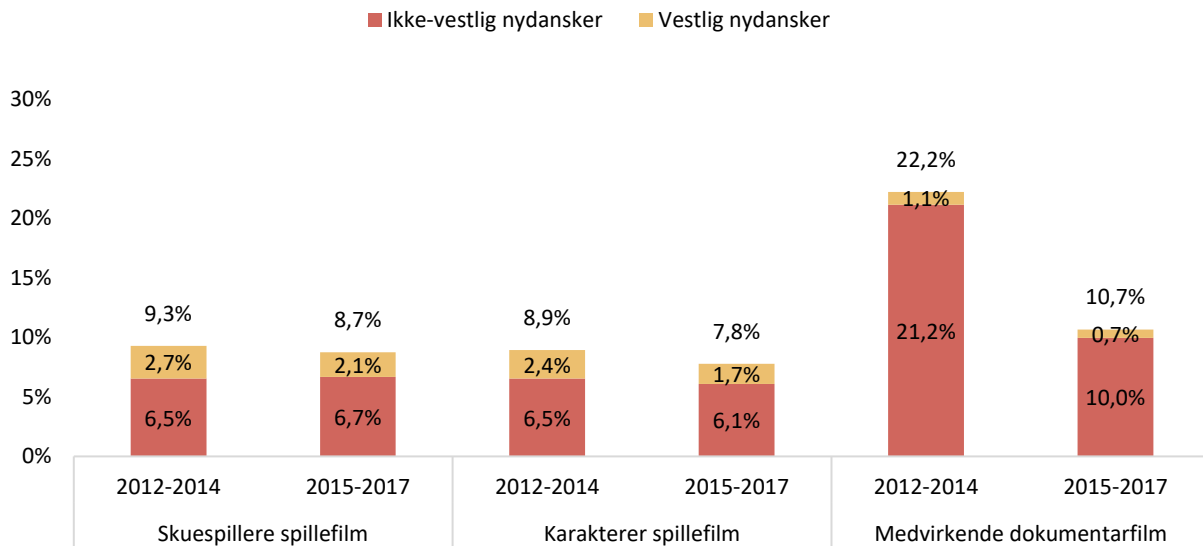
Nedenstående figur illustrerer udviklingen i andel nydanske medvirkende i danske spille- og dokumentarfilm. For spillefilm er opgjort andelen af nydanske skuespillere ift. det opgjorte antal medvirkende skuespillere og andelen af nydanske karakterer⁴ ift. det opgjorte antal karakterer⁵.

For dokumentarfilm er opgjort andelen af nydanske medvirkende ift. det opgjorte antal medvirkende.

⁴ I spillefilm skelnes mellem roller og karakterer ift. etnicitet. En nydansk skuespiller, spiller ikke nødvendigvis en nydansk karakter, men kan spille en karakter af anden herkomst.

⁵ Opgørelsen af hhv. skuespillere og karakterer i spillefilm tager udelukkede udgangspunkt i hovedkarakterer og bi-karakterer i filmens univers, og udelader øvrige karakterer.

Figur 12. Udvikling i andelen af nydanske skuespillere, karakterer og medvirkende i danske DFI-støttede film

Kilde: DFI 2018, opgjort efter filmenes premiere-år.

Note: For spillefilm opgjort som andel nydanske skuespillere og karakterer i hoved- og biroller i danske spillefilm. For dokumentarfilm opgjort som andel nydanske medvirkende ift. samlet antal opgjorte medvirkende.

Andelen af nydanske skuespillere der samlet set medvirker i periodens spillefilm udgør en lavere andel end fordelingen i samfundet generelt.

Andelen af nydanske karakterer ligger på tilsvarende niveau, og er svagt faldende ift. tidligere.

For dokumentarfilm er andelen af nydanske medvirkende med ikke vestlig baggrund faldet væsentligt siden sidste opgørelsesperiode, men ligger fortsat højere end andelen af nydanske medvirkende på spillefilm.

Fordeling af nydanske roller og karakterer i danske spillefilm

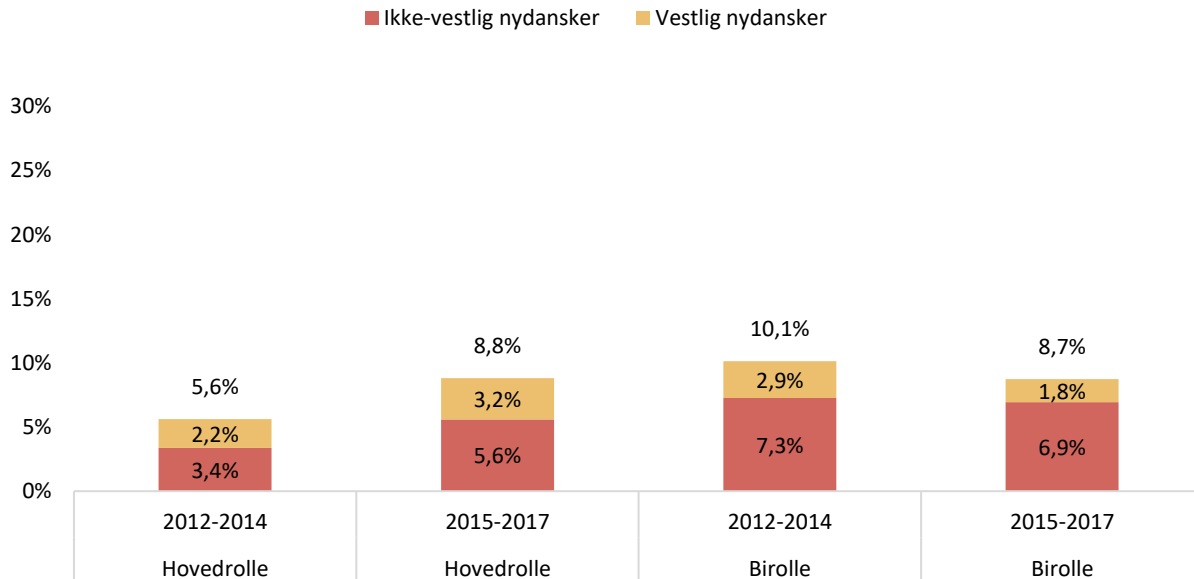
I det følgende ser vi nærmere på udviklingen i andelen af nydanskere fordelt på hhv. roller og karakterer i danske spillefilm⁶.

Ifølge figur 12 tegner der sig et billede af, at andelen af nydanske medvirkende i danske spillefilm er svagt nedadgående ift. seneste opgørelse. Dykker vi imidlertid lidt længere ned i tallene, tegner der sig flere nuancer i denne udvikling.

⁶ Hovedrolle: I spillefilm roller, der er plottets fokus og som ofte gennemgår en udvikling i løbet af filmen. Birolle: I spillefilm roller, hvis handlinger har en drivende funktion eller påvirkning på plottet og på hovedkarakterens handlinger.

Nedenstående figur 13 illustrerer udviklingen for spillefilm i perioden siden sidste opgørelse, og giver et billede af den etniske mangfoldighed i besætningen af hhv. hovedroller og biroller i danske spillefilm over tid.

Figur 13. Andel nydanske skuespillere i danske spillefilm, fordelt på hoved- og biroller

Kilde: DFI oktober 2018

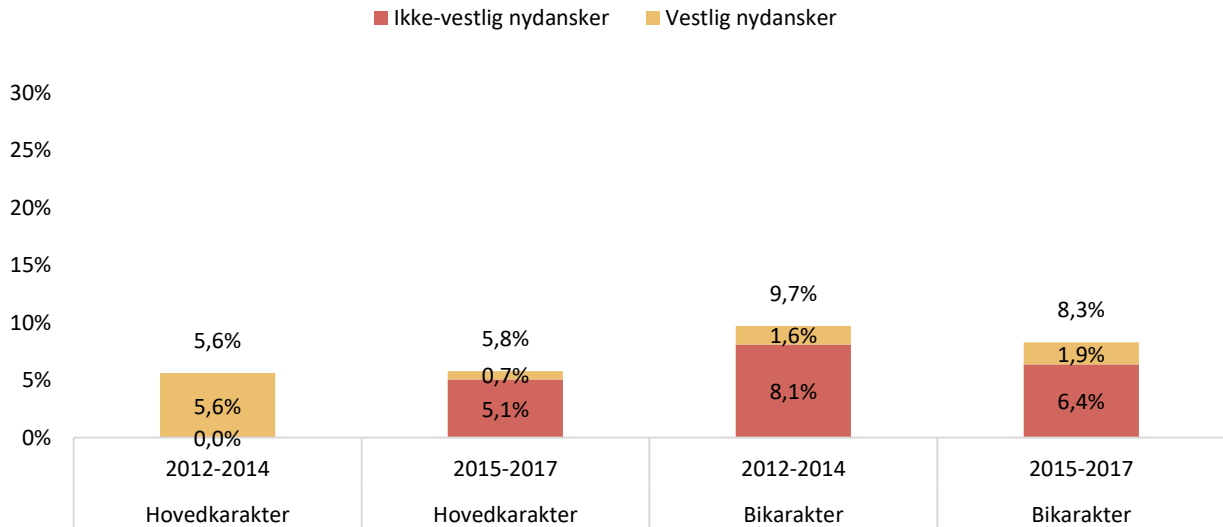
For spillefilmernes vedkommende tegner der sig en klar udvikling hen imod at flere nydanske skuespillere medvirker i hovedroller end det var tilfældet ved sidste opgørelse.

Ca. 9 % af hovedrollerne i danske spillefilm var besat med nydanske skuespillere i perioden 2015-2017, hvilket er en stigning på over 50 % ift. den foregående periode.

Andelen af nydanske skuespillere, der besætter biroller, er en smule faldende i denne opgørelsesperiode og ligger nu på niveau med andelen af hovedroller.

Ser vi tilsvarende på karakterer i filmenes universer, giver figur 14 et billede af den etniske mangfoldighed blandt hhv. hovedkarakterer og bi-karakterer i danske spillefilm.

Figur 14. Andel nydanske karakterer i danske spillefilm, fordelt på hoved- og bi-karakterer.

Kilde: DFI oktober 2018. Note: Lister over film med nydanske karakterer findes som bilag bagest i rapporten

Ser vi på andelen af nydanske karakterer med ikke vestlig baggrund i spillefilmene, er der for hovedkarakterer en væsentlig ændring siden sidste opgørelse.

I opgørelsen for 2015-2017 er godt 5 % af hovedkaraktererne i filmene nydanskere af ikke vestlig herkomst. Ved opgørelse af spillefilm i perioden 2012-14 var der til sammenligning ingen ikke-vestlige nydanske hovedkarakterer i danske spillefilm.

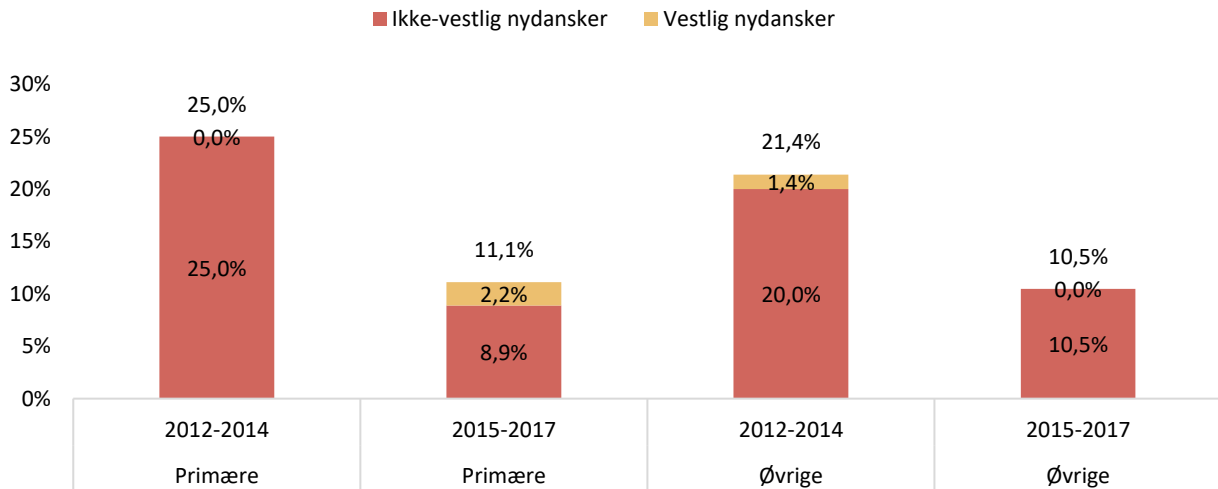
I samme periode er der sket et mindre fald i andelen af ikke vestlige nydanske bi-karakterer.

I opgørelsen af spillefilm med premiere i 2015-2017 udgør andelen af nydanske skuespillere og karakterer dog fortsat en lavere andel end i samfundet generelt.

Fordeling af nydanske medvirkende i danske dokumentarfilm

I det følgende ser vi nærmere på udviklingen i andelen af nydanskere fordelt på hhv. primære og øvrige medvirkende i danske dokumentarfilm⁷.

Figur 15. Andel nydanske medvirkende i danske dokumentarfilm

Kilde: DFI oktober 2018.

For dokumentarfilm er der samlet set sket et fald i andelen af nydanskere der optræder som medvirkende i periodens film. Andelen af såvel primære som øvrige medvirkende svarer nu omtrent til andelen i befolkningen som helhed.

Til forskel fra undersøgelsen fra 2015 har vi denne gang udeladt afsnittet om 'Filmernes temaer og fokusområder'. Den omfattede for spillefilm en vurdering af hvorvidt temaer i danske spillefilm rummer flerkulturelle elementer og for dokumentarfilm en vurdering af filmenes fokus på nydanskernes liv i Danmark. Det er Filminstitutets vurdering at en sådan opgørelse fremadrettet bør foretages af uddannelses- og forskningsinstitutioner. Vurderingsafsnittet er derfor udeladt af Filminstitutets fremtidige monitorering og vil fremover ikke optræde i denne udgivelse.

⁷ Primære medvirkende: For dokumentarfilm den/de person(er), der er i fokus for filmens præmis eller portræt.
 Øvrige medvirkende: For dokumentarfilm øvrige personer der medvirker eller interviewes.

5. BLANDT PUBLIKUM

I første udgave af 'Undersøgelse af etnisk mangfoldighed i dansk film' fra 2015, blev publikums vaner på tværs af etnicitet belyst via data fra Kulturministeriets udgivelse 'Danskernes Kulturvaner 2012'⁸, suppleret af resultater fra en kvalitativ undersøgelse, foretaget på Filminstitutets foranledning, af analyse-virksomheden Wilke.

Der er ikke offentliggjort nye data fra Kulturministeriet om 'Danskernes Kulturvaner', hvorfor Filminstituttet har opsøgt andre datakilder til denne udgivelse. I nærværende rapport beskrives filmpublikummets overordnede sammensætning, holdninger og adfærd i stedet ud fra data, indhentet gennem en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse. Undersøgelsen er gennemført via internettet i samarbejde med analyseinstituttet YouGov, med udgangspunkt i 'YouGov Panelet i Danmark'⁹.

Der er i alt gennemført hhv. 204 interviews blandt nydanskere med ikke-vestlig baggrund i Danmark samt 1.010 interviews i en repræsentativ stikprøve for den samlede danske befolkning. Dataindsamlingen er foretaget i perioden 31. januar til 4. februar 2018.

Den repræsentative stikprøve af den danske befolkning er efterfølgende vejet efter køn, alder og geografi. Stikprøven af ikke-vestlige nydanskere er ikke vejet tilsvarende, da der ikke foreligger et ideal for gruppen. Derfor er den ikke repræsentativ for den samlede gruppe af ikke-vestlige nydanskere i det danske samfund.

Man bør derfor være påpasselig med at drage håndfaste konklusioner pba. data. Undersøgelsen kan dog give en indikation af forskelle i filmpublikummets adfærd, mellem ikke-vestlige nydanskerne i forhold til den danske befolkning som helhed.

Yderligere information om analysemetode, kan ses i metodeafsnittet bagest i rapporten.

Publikums-undersøgelsen 2018

I modsætning til øvrige data i rapporten omfatter 'Publikums-undersøgelsen 2018' som beskrevet ikke nydanskerne af vestlig herkomst.

Denne del af data kan altså ikke adskille adfærd og præferencerne for gruppen af ikke-vestlige nydanske publikummer og vestlige nydanske publikummer, men udelukkende sige noget om gruppen af ikke-vestlige nydanskere som filmpublikum, ift. befolkning som helhed.

⁸ Udgivelsen kan læses på Kulturministeriets hjemmeside: <http://kum.dk/service/menu/love-og-tal/kulturstatistik/danskernes-kulturvaner-2012/>

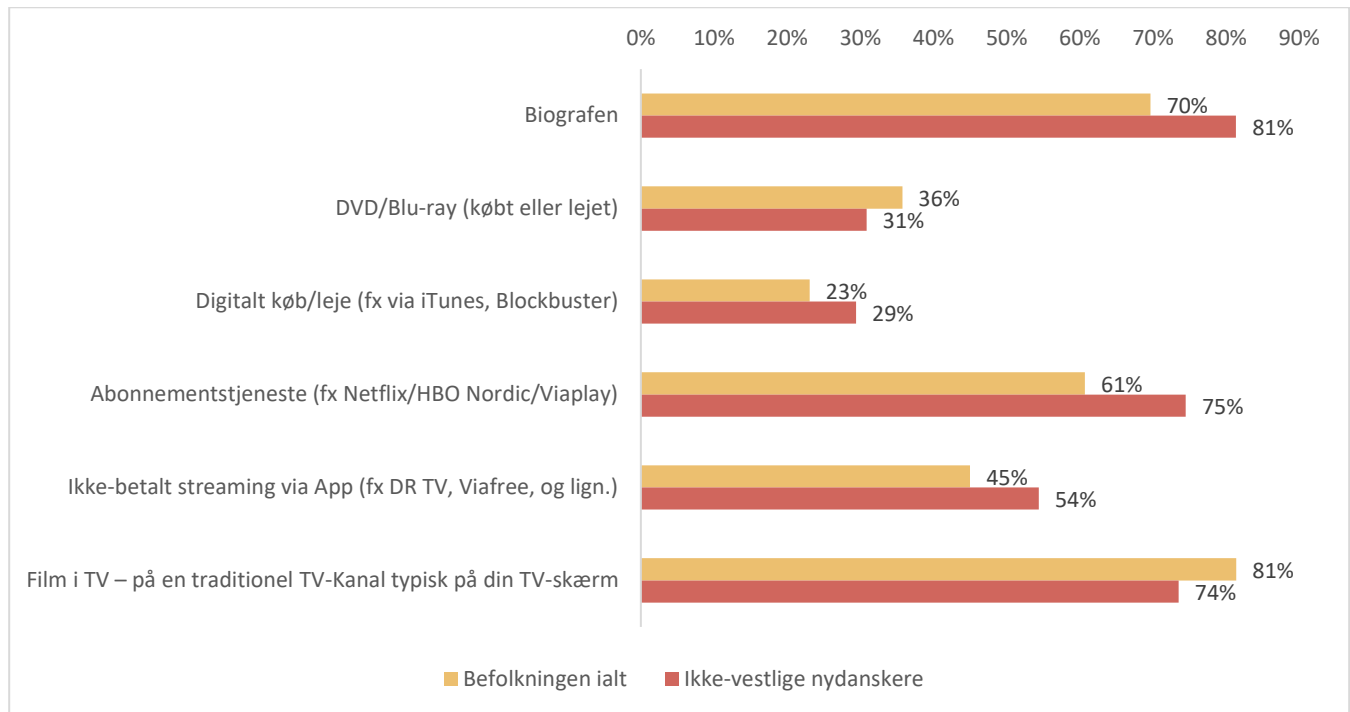
⁹ Der er over 180.000 medlemmer af YouGovs paneler i de nordiske lande. YouGov's paneler er rekrutteret ved hjælp af mange forskellige metoder. Blandt de rekrutteringsmetoder der anvendes kan nævnes: Annoncer i dagblade og magasiner, direkte telefonisk rekruttering, spots i lokalradioer, rekruttering fra eksisterende databaser, bannerannoncer på internettet, rekruttering gennem anbefaling fra eksisterende medlemmer.

Ved at vælge mange forskellige kilder og metoder, reducerer YouGov den potentielle risiko for skævvridning af panelernes sammensætning og forøger sandsynligheden for, at panelernes medlemmer udgøres af mange forskellige slags danskere med internetadgang.

Som det fremgår af figur 16, er gruppen af nydanskere i denne undersøgelse generelt mere aktive end befolkningen som helhed, når det kommer til at se film i biografen samt på streaming-tjenester og digitale formater i øvrigt.

Til gengæld er nydanskere i denne undersøgelse let underrepræsenterede, når det kommer til at se film på platforme som hhv. fysisk dvd/Blu-ray og på TV, hvilket i nogen grad er henførbart til den yngre aldersprofil i denne gruppe.

Figur 16. Andel der ser film mindst årligt på nævnte platforme

Kilde: YouGov 2018

Biografadfærd

Overordnet set, understøtter analysen andre undersøgelser af danskernes biografadfærd.

Det gælder bl.a. det forhold, at unge er mere frekvente biografgængere end ældre. Samt at der er højere biografrekvens blandt personer, der bor i større byer frem for i mindre byer.

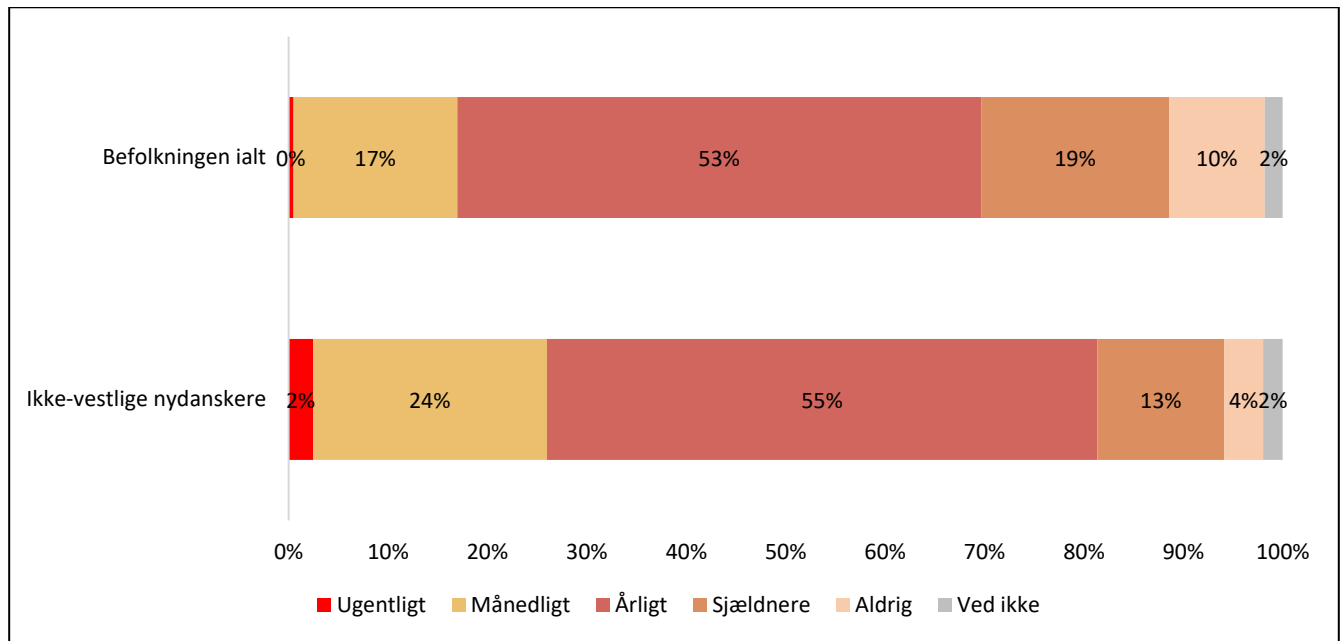
Dertil kommer, at borgere med lange uddannelser går hyppigere i biografen, end borgere med korte uddannelser.

Overordnet set afspejler tendenserne fra den samlede befolknings biografadfærd sig i nogen grad hos gruppen af nydanskere. Således er det for eksempel for begge grupper fortrinsvis de yngre, der går i biografen.

Der er dog forskelle, hvoraf visse i nogen grad kan henføres til den demografiske sammensætning i gruppen af nydanskere, der bl.a. har en overrepræsentation af yngre personer i forhold til befolkningen som helhed. Dette er både gældende for de 204 ikke-vestlige nydanskere der udgør stikprøven i denne undersøgelse samt for nydanskere som gruppe i den samlede befolkning.

Figur 17 viser således at 70 % af befolkningen som et hele (i gruppen 18-74 år) går i biografen minimum årligt, hvor det tilsvarende er 81 % for gruppen af nydanskere.

Figur 17: 'Hvor ofte ser du film i biografen?'

Kilde: YouGov 2018

Filmenes oprindelsesland

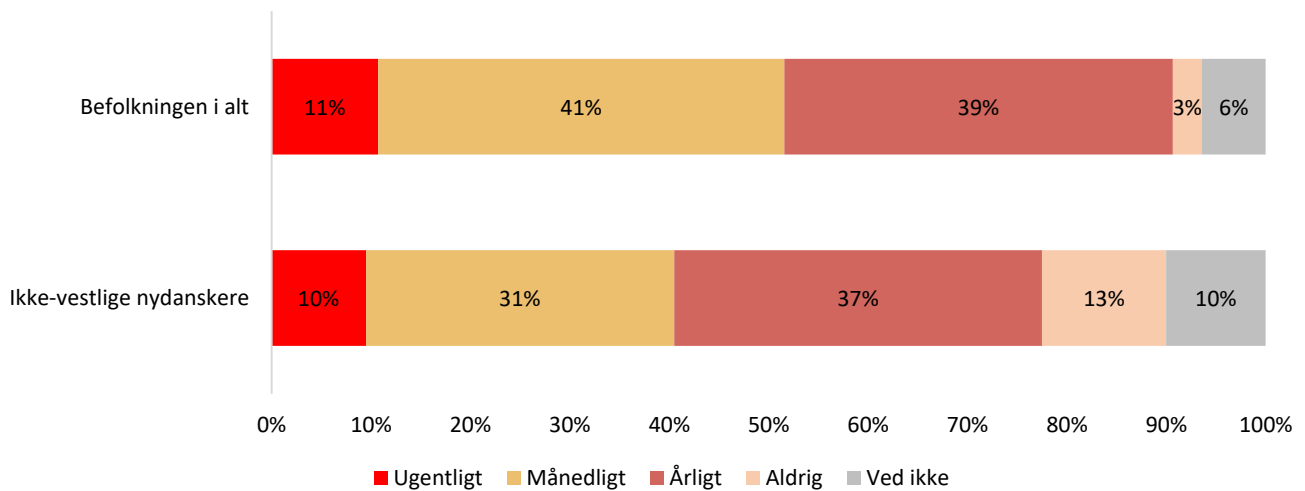
Som det fremgår af figur 18, ser omtrent halvdelen af den danske befolkning danske film mindst en gang om måneden. For de adspurgte nydanskere er andelen lidt lavere (41 %).

Når der spørges til hvor respondenterne ser danske film, på tværs af platforme incl. biografen, er billedet at andelen nydanskere, der aldrig ser danske film, er større end andelen i den samlede befolkning (jf. figur 18).

På trods af at gruppen af nydanskere er mere biografaktiv end befolkningen som helhed, er billedet altså fortsat, at ikke-vestlige nydanskere ser færre danske film sammenlignet med befolkningen generelt.

Det var også billedet på baggrund af data i undersøgelsen 'Danskernes Kulturvaner 2012'.

Figur 18. 'Hvor ofte ser du danske film?'

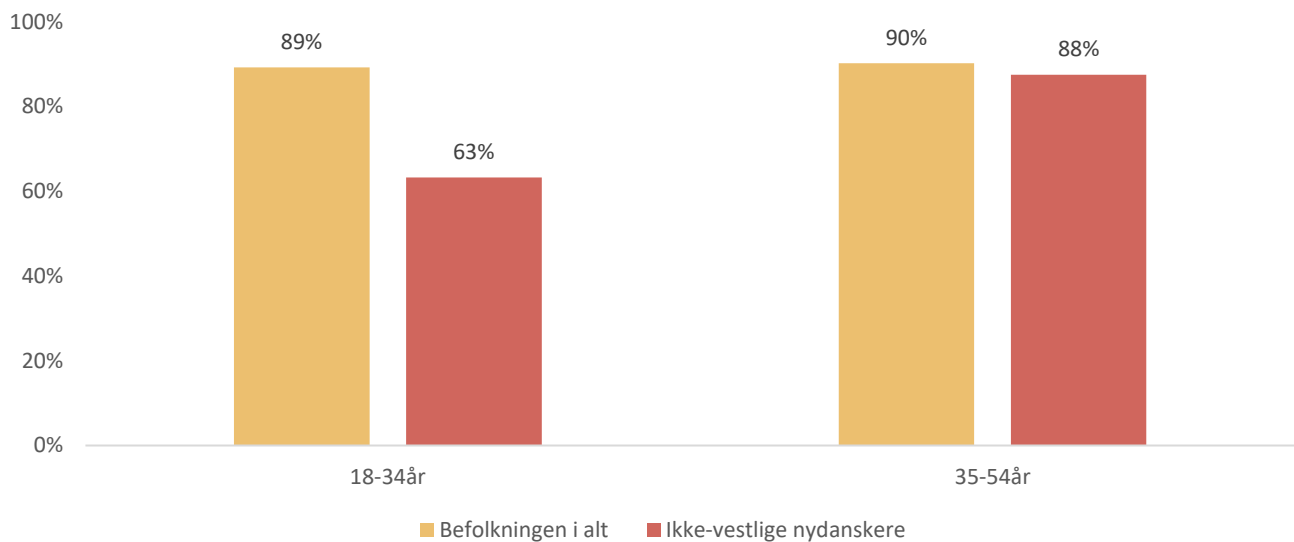

Kilde: YouGov 2018. Note: Udtræk af svaret 'Danmark', på spørgsmålet 'Hvor ofte ser du film fra følgende lande?'

Da en noget større andel af ikke-vestlige nydanskere er i aldersgruppen 21-40 år (knapt 40 %), end i befolkningen som helhed (25 %), kan det være interessant at se på hvor mange yngre nydanskere der oplyser, at de ser danske film minimum årligt.

Figur 19 giver et billede af, at især aldersgruppen 18-34 årige ikke-vestlige nydanskere ser danske film i langt mindre grad, end samme aldersgruppe i befolkningen som helhed.

Figur 19. Aldersopdeling af respondenter der ser danske film minimum 1 gang årligt

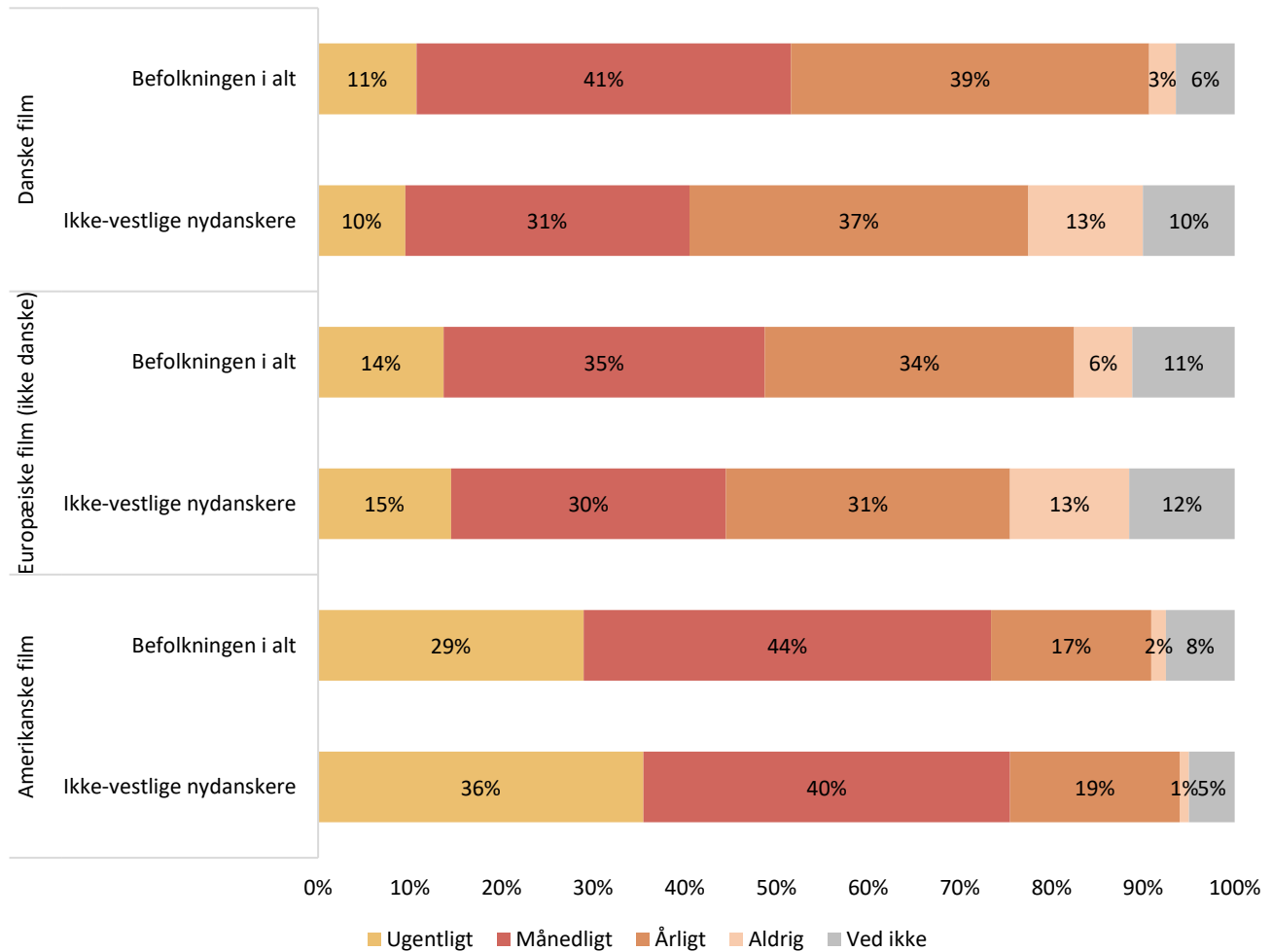

Kilde: YouGov 2018. Note: Befolkningen n=290 ud af 1010 respondenter. Nydanskere n=99 ud af 204 respondenter

Overordnet foretrækker befolkningen som helhed hhv. amerikanske, danske og europæiske film, og ser film herfra i højere grad end film fra øvrige lande.

Blandt de der ser film, oplyser ca. 3 ud af 4 at de ser amerikanske film mindst en gang om måneden. Det gælder både de adspurgte nydanskere og befolkningen som helhed.

Figur 20. 'Hvor ofte ser du film fra hhv. Danmark, Europa og USA?'

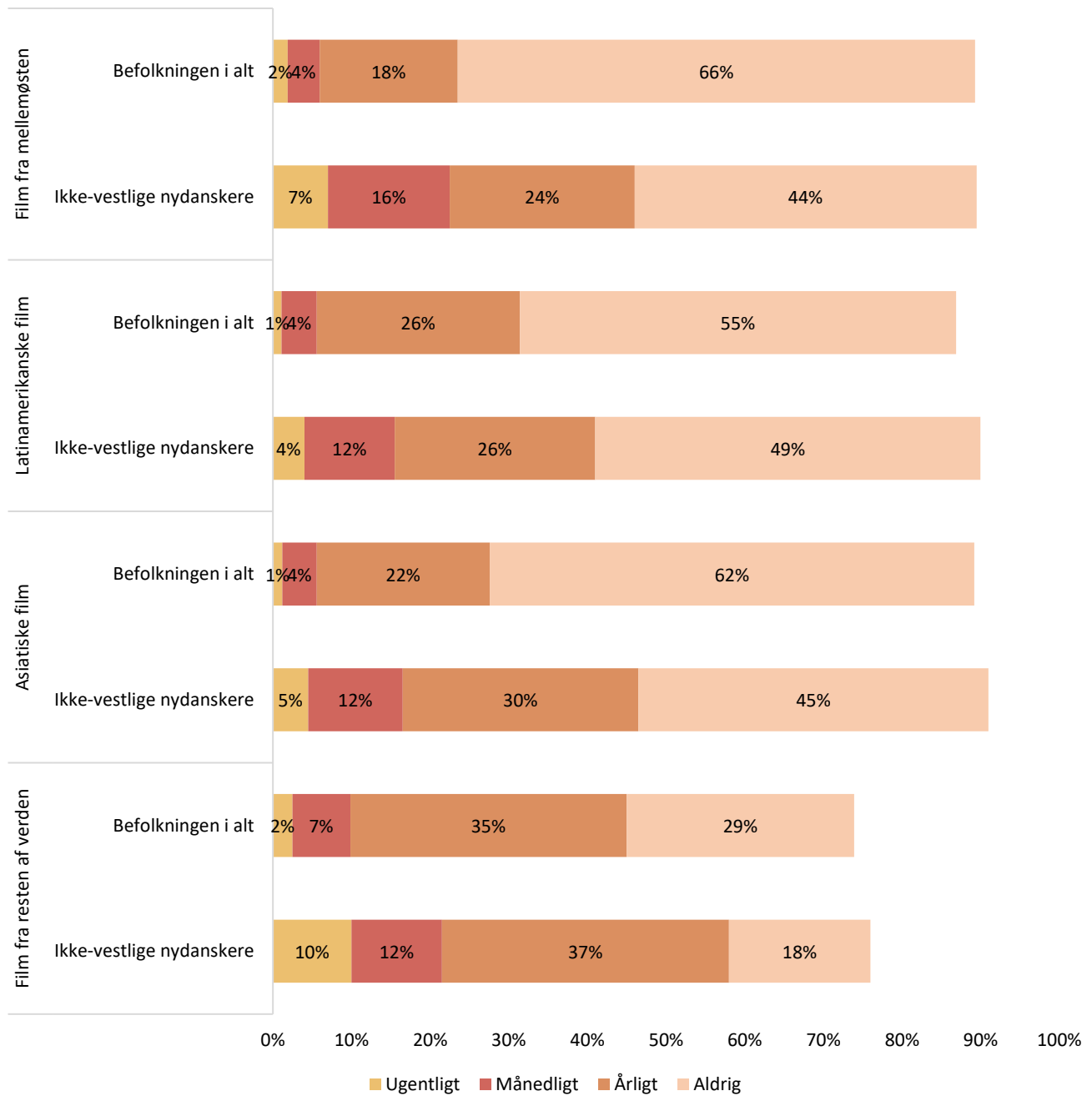

Kilde: YouGov 2018.

Som det fremgår af figur 21 ser en større andel blandt gruppen af nydanskere dog film, der hverken er europæiske eller amerikanske, end det er tilfældet i den samlede befolkning.

Gruppen af nydanskere ser i højere grad film fra eksempelvis Mellemøsten og Asien end befolkningen som helhed.

Figur 21. 'Hvor ofte ser du film fra følgende lande?'

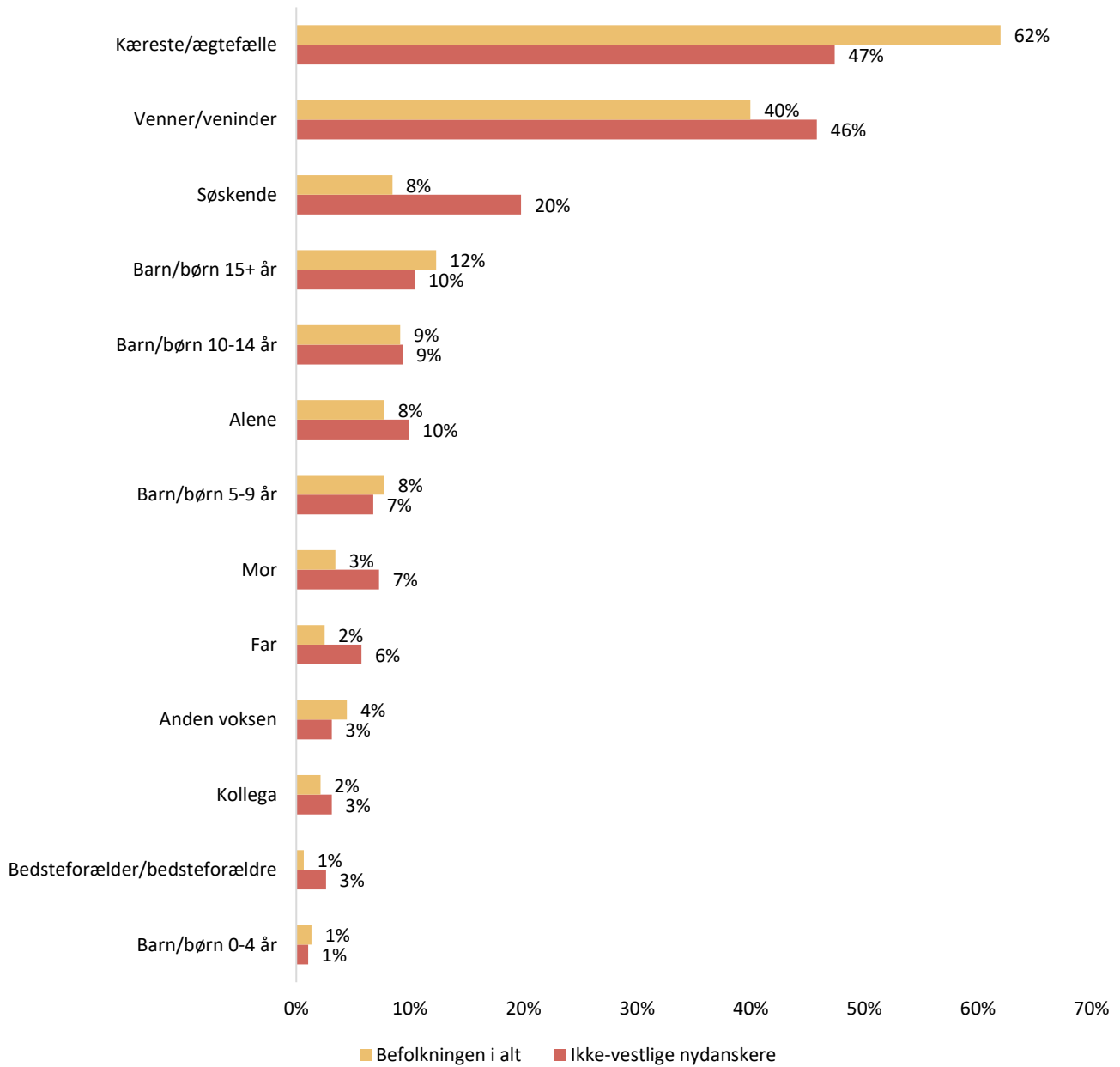

Kilde: YouGov 2018

Adspurgte hvem man oftest går i biografen med, er besvarelserne meget på linje på tværs af respondentgrupper.

Dog ser det ud til, at hvor befolkningen som helhed oftest går i biografen med kæreste/ægtefælle, vælger de adspurgte nydanskere i ligeså høj grad at se film med venner som med partner. Ligesom flere nydanskere oplyser at de ser film med søskende, end det er tilfældet i befolkningen som helhed.

Figur 22. 'Hvem går du oftest i biografen med?' (muligt at markere op til 3 svar)

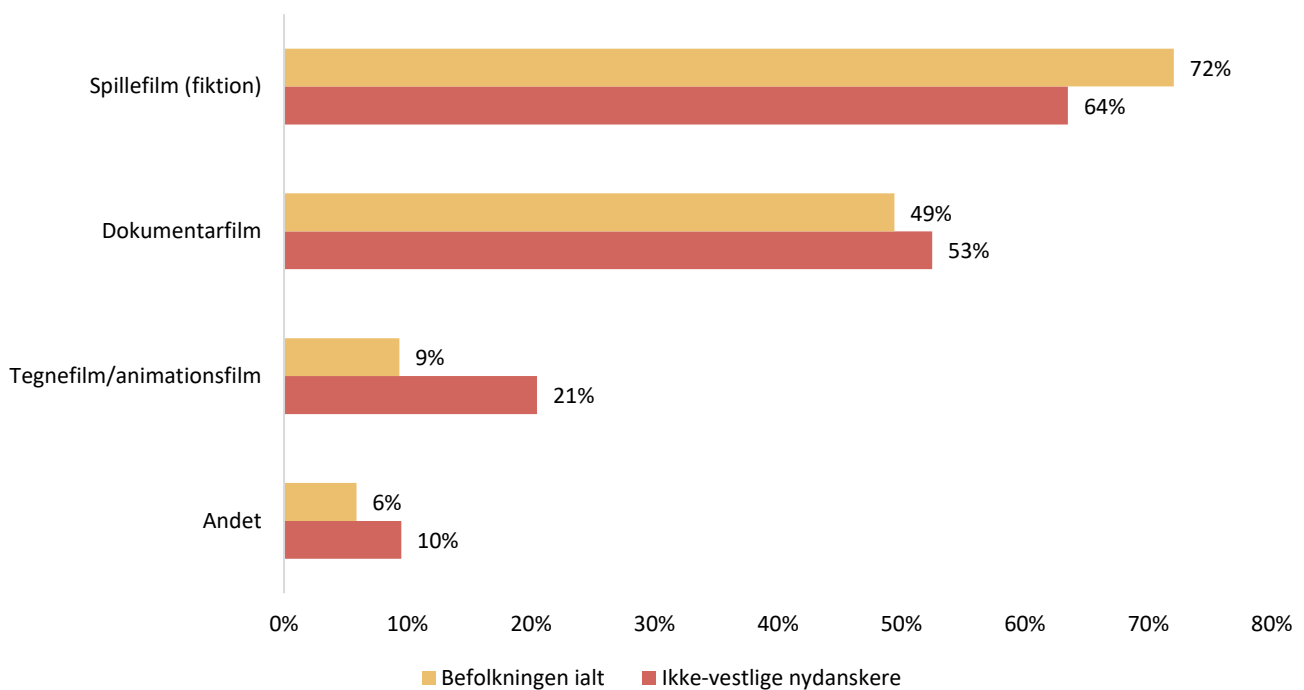
Kilde: YouGov 2018

Foretrukne filmtyper og genrer

I det følgende ser vi på hvilke typer og kategorier af film der ses, ligesom vi undersøger publikums genrepræferencer.

Data om publikum i udgivelsen fra 2015 baserede sig som nævnt på Kulturministeriets undersøgelse af 'Danskernes Kulturvaner' fra 2012. Vi har derfor i den aktuelle undersøgelse inkluderet de spørgsmål som kulturvaneundersøgelsen rummede, så det er muligt at få et indtryk af udviklingen.

Figur 23: Hvilke typer film ser du oftest? (muligt at markere flere svar)

Kilde: YouGov 2018

For befolkningen som helhed gælder det, at størstedelen ser spillefilm. Der er en tendens til, at lidt færre af de adspurgte nydanskere ser spillefilm. Knap halvdelen af den samlede befolkning oplyser, at de ser dokumentarfilm og gruppen af ikke-vestlige nydanskere følger denne tendens.

Dette stemmer nogenlunde overens med data fra kulturvaneundersøgelsen fra 2012, hvor omtrent den samme andel af de ikke-vestlige nydanskere og den samlede befolkning så dokumentarfilm. Dengang som i dag, var gruppen af ikke-vestlige nydanskere underrepræsenteret, når det kom til spillefilm.

Til gengæld er der markant flere ikke-vestlige nydanskere, end i befolkningen som helhed, der oplyser at de ser tegnefilm/animationsfilm.

Det bør noteres, at det ikke er muligt at sammenligne niveauerne direkte, idet analysemetoden der benyttes, er forskellig i de to undersøgelser.

Ser vi på publikums genrepræferencer, er de mest foretrukne genrer i befolkningen hhv. 'Komedie' og 'Drama'. Her adskiller nydanskerne sig dog, idet lidt flere i denne gruppe foretrækker 'Action' frem for 'Drama'.

Som det fremgår af tabel 5, foretrækker de adspurgte nydanskere i højere grad end den samlede befolkning genrerne 'gyser' og 'artfilm'.

Udsvingene er i øvrigt mindre ift. de to adspurgte grupper, end det var tilfældet ved Kulturvaneundersøgelsen i 2012. Dengang var der langt større udsving end der er i dag. Fx foretrak den samlede befolkning i 2012 i langt højere grad thriller-genren, end gruppen af ikke-vestlige nydanskere.

Tabel 5: Hvilke filmgenrer foretrækker du at se? (muligt at markere op til 3 svar)

	Ikke-vestlige nydanskere	Befolkningen ialt
Action	45%	44%
Adventure/eventyr/fantasy/science fiction	30%	34%
Komedie	55%	52%
Drama	43%	49%
Gyser	24%	13%
Thriller	32%	39%
Artfilm/kunsthøj	14%	8%
Børne-/familiefilm	15%	15%
Andet	8%	7%

Kilde: YouGov 2018

Publikums generelle holdning til danske film

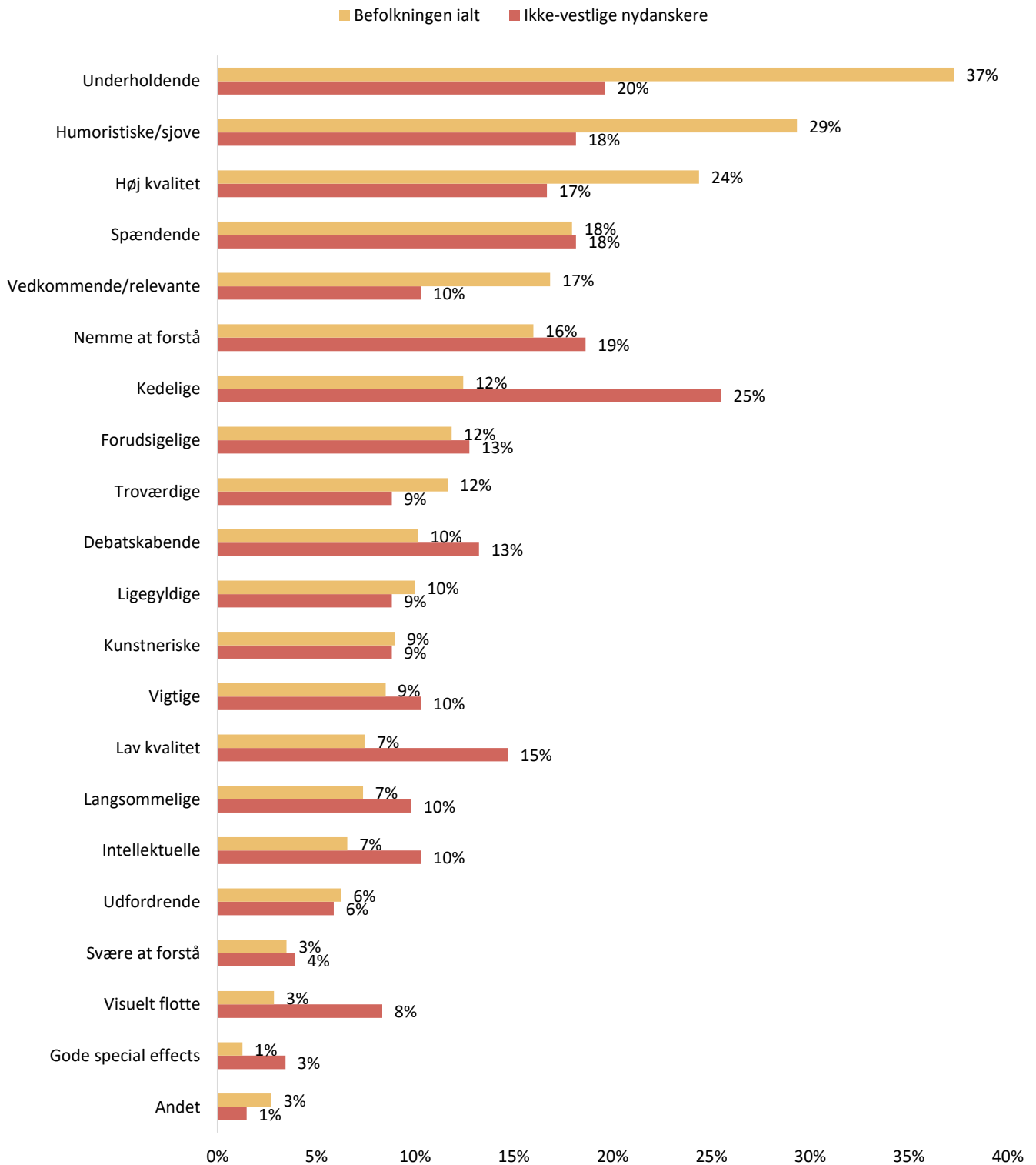
I publikums-undersøgelsen har vi også spurgt deltagerne til deres generelle opfattelse af danske film.

De tre oftest valgte beskrivende ord blandt befolkningen som helhed er 'underholdende', 'humoristiske/sjove' og af 'høj kvalitet'.

Her ses en tydelig forskel ift. gruppen af nydanskere, hvor det mest anvendte beskrivende ord om danske film, at de er 'kedelige'.

Generelt slår de mere negativt ladede ord om danske film ud i højere grad blandt denne respondentgruppe, end i befolkningen som helhed.

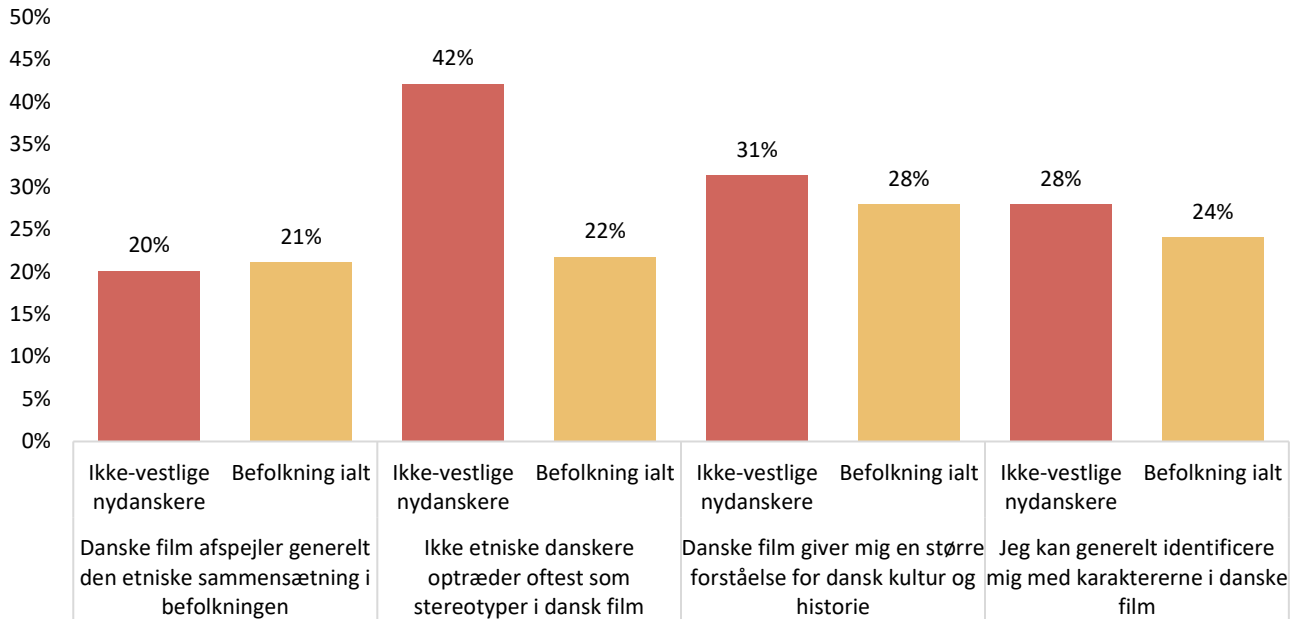
Figur 24: 'Hvordan opfatter du generelt danske film?' (muligt at markere flere svar)

Kilde: YouGov 2018

I undersøgelsen har vi desuden spurgt til respondenternes grad af enighed i en række udsagn om danske film.

Figur 25. Andel der er 'helt enig' eller 'enig' i følgende udsagn om dansk film' (%)

Kilde: YouGov 2018. Note: Termen 'ikke etniske danskere' benyttes i spørgsmålsformulering. Da betydningen ikke er defineret nærmere for respondenterne, er besvarelsen funderet på den enkelte respondents subjektive opfattelse af termen.

Filmpublikummets besvarelser ligger på linje, når det kommer til oplevelsen af, hvorvidt danske film afspejler dansk historie, kultur og befolkningen.

Af ovenstående fremgår det, at ca. 20 % af alle respondenter - uanset baggrund - oplever at danske film generelt afspejler den etniske sammensætning i befolkningen. Når vi dykker ned i besvarelserne, svarer omkring en tredjedel af de adspurgte nydanskere dog (31 %) at de er 'helt uenige' eller 'delvist uenige' i at danske film afspejler den etniske sammensætning i befolkningen. Det er en markant større andel end blandt den samlede danske befolkning, hvor under hver femte (18 %) deler den oplevelse.

På spørgsmålet om identificering med karakterer i filmenes univers er fordelingen blandt alle respondenter, at ca. en fjerdedel svarer hhv. 'helt enig/enig' som 'helt uenig/uenig'. Der er således stor spredning i besvarelserne. De nydanske respondenter oplever dog i noget højere grad (40 %) end befolkningen som helhed (22%), at nydanskere optræder som stereotyper i danske film.

Til sammenligning, var en af de væsentligste indsigter fra den kvalitative publikumsundersøgelse i 2013 et uopfyldt behov for, at kunne opleve og identificere sig med skuespillere med anden etnisk herkomst, naturligt og uden filmiske stereotyper.

Denne undersøgelse peger i retning af, at der trods en øget mangfoldighed i den danske filmbranche og i uddannelsessystemet, fortsat er en stor andel af det nydanske filmpublikum der oplever, at danske film ikke afspejler den etniske befolkningssammensætning, og at nydanskere fortsat optræder som stereotyper i danske film.

6. METODE

I det følgende afsnit findes supplerende oplysninger om dataindsamling og behandling, ligesom en række centrale begreber anvendt i rapporten defineres.

Definitioner og afgrænsning

Til rapporten er indsamlet data og viden fra flere forskellige kilder og det har været nødvendigt at sammenligne data, der har forskellige definitioner og afgrænsning. Dette er sket under størst muligt hensyn til de enkelte kilder.

Bag kameraet

I Filminstitutets dataindsamling bruges begrebet 'nydansker' som samlet begreb for indvandrere og efterkommere jf. Danmarks Statistiks definition. Se afsnit om dataindsamling og dataindhold på næste side.

Data om mangfoldigheden blandt de beskæftigede i den danske filmbranche er fra Danmarks Statistik baseret på følgende branchekoder (DB07): 59.11.10 Produktion af film og videofilm, 59.12.00 Aktiviteter, der udøves efter produktion af film, video og tv-programmer, 59.13.00 Distribution af film, video- og tv-programmer, 59.14.00 Biografer.

Data om mangfoldigheden på spille- og dokumentarfilm der har fået bevilget produktionsstøtte i 2013-2017 er baseret på Filminstitutets skøn.

Data om studerende på filmuddannelser er fra Danmarks Statistik, suppleret med data fra de filmrelaterede uddannelser. Data fra Danmarks Statistik indeholder data over alle studerende på den pågældende skole eller uddannelse i perioden 2009-2016. Data fra uddannelserne er i høj grad skønnet og baseres på studerende med optagelse i 2012-2017.

På den enkelte uddannelsesinstitution er andelen af nydanske studerende udregnet som antal nydanskere i forhold til det samlede elevtal, fratrukket udenlandske studerende.

På tværs af uddannelsesinstitutionerne er andelen af nydanske studerende opgjort som gennemsnittet af de enkelte skolars andele. Dette er sket af hensyn til, at skoler med mange studerende ikke vægtes højere end skoler med få studerende i det samlede gennemsnit.

I filmen

Dataindsamlingen indeholder danske spillefilm og dokumentarfilm der har modtaget produktionsstøtte fra DFI, med premiere i 2012-2017. Minor-produktioner er ikke medtaget.

Spillefilm medtaget i opgørelsen har en varighed på minimum 80 min. og dokumentarfilm har en varighed på minimum 40 min. Kort og novellefilm er ikke medtaget i opgørelsen og dokumentarserier tæller som én film.

Nydansk: Nydansk skuespiller, karakter eller medvirkende: indvandrere og efterkommere med vestlig eller ikke-vestlig herkomst, svarende til Danmarks Statistiks definition.

Opgørelsen af nydanske skuespillere samt karakterer beror på Filminstitutts skøn. Vurderingen af, hvorvidt der er tale om en nydansk karakter, er foretaget ud fra forestillingen om, hvad en gennemsnitlig dansk publikummer vil antage om karakteren, hvis der ikke fortæles eksplicit om denne baggrund. Her kan udseende, navn og evt. dialekt og trosretning spille en rolle.

Blandt publikum

I 'Publikums-undersøgelsen 2018' som er foretaget af YouGov på Filminstitutts foranledning, er den repræsentative stikprøve af den danske befolkning vejret efter køn, alder og geografi (region). Der er ikke foretaget nogen vejning af stikprøven blandt ikke-vestlige nydanskere, idet der ikke foreligger et ideal for målgruppen.

Der henvises i kapitlet til følgende termer:

Ikke-vestlig nydansker: Udtryk benyttet såvel i 'Publikums-undersøgelsen 2018' som i undersøgelsen 'Danskernes Kulturvaner 2012' om indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande. I undersøgelsen 'Danskernes Kulturvaner 2012' dækker betegnelsen indvandrere og efterkommere fra henholdsvis Tyrkiet, Pakistan, Libanon, Ex- Jugoslavien og Irak. I YouGov's undersøgelse fra 2018 er anvendt en afgrænsning af indvandrere og efterkommere fra vestlige lande, defineret som Andorra, Australien, Belgien, Bulgarien, Canada, Cypern, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Letland, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Malta, Monaco, New Zealand, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, San Marino, Schweiz, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn, USA, Vatikanstaten og Østrig. Ikke-vestlige nydanskere er således indvandrere eller efterkommere fra alle øvrige lande.

Ikke-etniske danskere: Termen 'ikke etniske danskere' benyttes i spørgsmålsformulering i YouGov's undersøgelse 'Publikums-undersøgelsen 2018'. Da betydningen ikke er defineret nærmere for respondenterne, er besvarelsen funderet på den enkelte respondents opfattelse af termen.

Dataindsamling og dataindhold

Indhentning af data om personers herkomst er et følsomt emne og Filminstituttet har behandlet det således. Data er anonymiseret i sådan en grad, at det ikke kan spores tilbage til navne eller cpr. nr. samt til specifikke uddannelser.

Filminstituttet har truffet beslutninger inden for metode, afgrænsning og definitioner med henblik på at indhente det mest retvisende data inden for de givne rammer, men medgiver, at andre afgrænsninger og metoder kan anvendes.

Nydanskere

I dataindsamlingen bruges begrebet 'nydansker' som samlet begreb for Danmarks Statistiks definition af indvandrere og efterkommere med vestlig eller ikke-vestlig herkomst.

Indvandrere

Indvandrere er født i udlandet. Ingen af forældrene er danske statsborgere, født i Danmark. Hvis der ikke findes

oplysninger om nogen af forældrene, og personen er født i udlandet, opfattes den pågældende som indvandrer.

Efterkommere

Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer. Når en eller begge forældre, der er født i Danmark, opnår dansk statsborgerskab, vil deres børn ikke blive klassificeret som efterkommere, men som personer med dansk oprindelse. Fastholder danskfødte forældre imidlertid begge et udenlandsk statsborgerskab, vil deres børn blive klassificeret som efterkommere.

Vestlige lande

Vestlige lande omfatter EU28 plus Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand.

Ikke-vestlige lande

Ikke-vestlige lande omfatter alle øvrige lande.

Afgrænsning og skøn i forhold til herkomst

Data vedrørende studerende på filmskoler, støttemodtagere fra Filminstituttet samt skuespillere og karakterer i danske film baserer sig udelukkende på danske personer med dansk, vestlig eller ikke-vestlig herkomst, og ikke udlændinge, som opholder sig i Danmark. I dataindsamling og præsentation er eventuelle udlændinge (eksempelvis udenlandske studerende eller udenlandske skuespillere) fjernet fra den samlede datamængde.

Filminstituttet har valgt at supplere data fra Danmarks Statistik med data indhentet fra filmuddannelser samt Filminstituttet, på henholdsvis støttemodtagere samt skuespillere og karakterer i danske film, da andre dataindsamlingsmetoder ikke var mulige. I dette datagrundlag er et vist element af skøn involveret.

Definitionen af begrebet 'nydansker' kræver kendskab til herkomst, forstået som både personers og forældres herkomst, for en korrekt angivelse. Dette kendskab har uddannelserne og Filminstituttet oftest ikke adgang til. Det skønsbaserede databidrag indeholder forventeligt derfor en større fejlmargen end det anvendte data fra Danmarks Statistik.

7. BILAG

Tabel 1. Danske spillefilm med nydanske karakterer

Filmliste til afsnittet 'I filmen' baseret på spillefilm med premiere i 2012-2017 der har modtaget produktionsstøtte fra Det Danske Filminstitut.

Titel	Nydansk karakter	Vestlig nydansk	Ikke-vestlig nydansk	Dansk karakter
37	15	15	0	0
10 timer til Paradis	6	1	5	4
Al medina	8	0	8	2
All Inclusive	2	2	0	7
Alle for tre	1	1	0	9
Aminas breve	3	0	3	4
Antboy 2	2	0	2	0
At elske Pia	1	1	0	2
Bridgend	9	9	0	0
Dan Dream	1	0	1	10
Darling	1	1	0	3
De standhaftige	1	0	1	7
Den bedste mand	1	0	1	3
Den skaldede frisør	2	2	0	8
Den utrolige historie om den kæmpestore pære	1	1	0	9
Det andet liv	2	1	1	10
Dræberne fra Nibe	3	3	0	9
En chance til	1	1	0	8
En du elsker	3	2	1	3
En kongelig affære	5	5	0	5
En, to, tresomt	1	0	1	8
Fantasten	4	1	3	7
Fasandræberne	1	0	1	11
Flaskepost fra P	1	0	1	18
Fuglejagten	1	1	0	8
Gud taler ud	1	1	0	12
Guldkysten	2	2	0	7
Hvidsten gruppen	2	2	0	8
I am here	10	10	0	0
I dine hænder	5	5	0	8
I lossens time	1	1	0	4
Idealisten	1	1	0	9
Iqbal & den hemmelige opskrift	7	0	7	9
Iqbal & superchippet	7	0	7	9
Jagten	1	1	0	9
Kapringen	4	2	2	6
Klassefesten 2 - Begravelsen	3	0	3	10

Kollektivet	1	0	1	10
Krigen	2	0	2	4
Krummerne - alt på spil	1	0	1	13
Kvinden i buret	1	0	1	9
Labrador	1	1	0	2
Lang historie kort	1	0	1	12
Lev stærkt	1	0	1	9
Marco Macaco	5	0	5	0
Marie Krøyer	2	2	0	5
Max Pinlig på Roskilde	1	0	1	9
Mesteren	1	1	0	6
Min søsters børn alene hjemme	3	1	2	10
Nordvest	6	0	6	5
Nymphomaniac	9	9	0	0
Olsenbanden - på dybt vand	2	2	0	8
Only God Forgives	5	3	2	0
QEDA	4	2	2	6
Rosita	1	0	1	8
Shelley	3	3	0	5
Sikke et cirkus	3	3	0	9
Sover Dolly på ryggen?	1	0	1	9
Sparrows	4	4	0	0
Spies og Glistrup	1	0	1	9
Steppeulven	2	2	0	18
The Model	6	6	0	2
The Neon Demon	9	9	0	0
The Salvation	7	7	0	3
The Weight of Elephants	10	10	0	0
Under sandet	7	7	0	7
Undercover	4	0	4	6
Underverden	8	0	8	3
Volcano	10	10	0	0
Ægte vare	6	0	6	5
Total	248	154	94	438

Udgivet af

Det Danske Filminstitut

Redaktion

Kirsten Barslund, DFI (ansv.)

Martin Kofoed Hansen, DFI

Mads Peter Jørgensen, DFI

Maria Overgaard, DFI

Hoshyar Palani, DFI

